

SALTO Jaarverslag 2018

Vastgesteld: 19 juni 2019

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, cursive script.

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	2
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 Algemene informatie	4
1.1 Kerngegevens	4
1.2 Organisatiestructuur	4
1.3 Missie en visie	6
Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen beleidsdoelstellingen	8
2.1 Ontwikkelingen op deelgebieden	8
2.2 Ontwikkelingen leerlingenaantallen	11
2.3 Onderwijsresultaten	11
2.4 Kwaliteitszorg	11
2.5 Personeel en organisatie	12
2.6 Internationalisering	14
Hoofdstuk 3 Governance en jaarverslagen interne partners	16
3.1 Governance	16
3.2 Jaarverslag klachten en externe vertrouwenspersonen SALTO	16
3.3 Jaarverslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)	17
3.4 Verslag raad van toezicht	19
Hoofdstuk 4 Financieel jaarverslag	20
4.1 Financiële positie SALTO	20
4.2 Treasuryparagraaf	25
4.3 Continuïteitsparagraaf	25
Kengetallen scholen	33
Verklaring van afkortingen	36
JAARREKENING	37
Gegevens over de rechtspersoon	38
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	39
Balans per 31 december 2018, vergelijkende cijfers per 31 december 2017	45
Staat van baten en lasten 2018, vergelijkende cijfers 2017	46
Kasstroomoverzicht 2018, vergelijkende cijfers 2017	47
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	48
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	52
Bestemming van het resultaat	53
Verbonden partijen	56
Verantwoording subsidies	57
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	58
Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	62
Gebeurtenissen na balansdatum	63
Ondertekening bestuurder en toezichthouders	64
Overige gegevens	65
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	66

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

BESTUURSVERSLAG

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d. d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2

Voorwoord

Binnen SALTO (Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs) werken 22 scholen hard om de leerlingen goed en modern onderwijs te geven. Onze organisatie is gezond en de onderwijsresultaten zijn goed. Omdat we de lat hoog leggen, zoeken we voortdurend naar mogelijkheden om ons werk te verbeteren. We zijn een lerende organisatie, die haar medewerkers stimuleert en ondersteunt om het beste uit zichzelf te halen. Want alleen zo kunnen we erin slagen om onze leerlingen de allerbeste basis mee te geven. Voor hun schoolloopbaan én hun deelname aan de maatschappij van morgen. Onze missie is niet voor niets SALTO: DE basis om te leren voor het leven!

2018 was het derde jaar van het strategisch beleidskader 2016-2020 waarin we ons inzetten voor de strategische doelen: sport en beweging, 21st century skills, passend onderwijs, talentontwikkeling en eigentijds onderwijs in eigentijdse gebouwen. SALTO is toegankelijk voor alle kinderen uit de regio Eindhoven, ook voor leerlingen met een internationale achtergrond. Onze aandacht gaat daarom ook uit naar de internationalisering van het onderwijs.

In ons SALTO-magazine, speciaal geschreven voor ouders, leerlingen en medewerkers staan de ontwikkelingen van bovenstaande doelen beschreven. De digitale versie van ons SALTO-Magazine is terug te vinden op onze website www.salto-eindhoven.nl. Daarnaast worden in de trimester rapportages voor GMR, raad van toezicht en directeuren de gestelde doelen in enig jaar gemonitord.

In dit jaarverslag leggen we verantwoording af over de inzet van middelen overeenkomstig de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJO 660).

Angelica Bus
Voorzitter college van bestuur

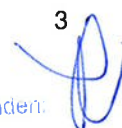
Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3

Hoofdstuk 1 Algemene informatie

Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs (SALTO) is het bevoegd gezag van 20 basisscholen en 2 scholen voor speciaal basisonderwijs in Eindhoven. Qua leerlingenaantal is SALTO het tweede schoolbestuur voor primair onderwijs in Eindhoven met 35 procent van het aantal basisschoolleerlingen in Eindhoven.

De scholen van SALTO bieden leerlingen in de basisschoolleeftijd de benodigde en vertrouwde basis om te leren, zodat ze goed voorbereid door kunnen leren op het voortgezet onderwijs.

1.1 Kerngegevens

Aantal leerlingen op 1 oktober 2018	6.349
Ontwikkeling aantal leerlingen t.o.v. 1 oktober 2017	-1,8 %
Onderwijsresultaten	Alle scholen hebben het basisarrangement
Aantal scholen met BRIN-nummer	22
Aantal locaties	22
Onderwijssoort	20 basisscholen en 2 scholen speciaal basisonderwijs
Gemiddeld aantal arbeidsplaatsen in 2018	500,5 fte
Aantal werknemers per 31 december 2018	660

Correspondentiegegevens

Odysseuslaan 2
5631 JM Eindhoven
telefoon: 040 - 260 67 10
e-mail: salto@salto-eindhoven.nl
contactpersoon: mevr. H. Slaats
website: www.salto-eindhoven.nl
bank: NL96 INGB 0675 9123 34
bestuursnummer: 41248

1.2 Organisatiestructuur

SALTO is een samenwerkingsbestuur van 22 openbare en algemeen toegankelijke scholen in Eindhoven. SALTO is een stichting die bij de Kamer van Koophandel in Eindhoven is ingeschreven onder dossiernummer 17132101.

College van bestuur

Mevrouw drs. A.L. Bus

De voorzitter van het college van bestuur is eindverantwoordelijk voor de totale organisatie, bewaakt de onderwijskwaliteit en de continuïteit van de organisatie. De voorzitter geeft leiding aan het bestuursbureau en de directeuren van de 22 SALTO-scholen. Hieronder een overzicht van de nevenfuncties:

- 2018 – heden : voorzitter bestuur Stichting Playing for Success Eindhoven
- 2012 – heden : Bestuurslid SWV PO 3007
- 2015 – heden : Lid Raad van Advies Fontys Sporthogeschool
- 2016 – heden : Lid WAR Avans +

Raad van toezicht

Mevrouw M.M.J.P. van Roosmalen, voorzitter
De heer drs. W. Peters, vice voorzitter
De heer drs. R.P.J. van Disseldorp, lid
De heer E.W. Leenes, lid

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

4

De raad van toezicht houdt als interne toezichthouder toezicht op het bestuurlijk handelen en behartigt daarmee zowel maatschappelijke als interne belangen. De raad van toezicht heeft diverse rollen, te weten:

- toezichthouden;
- goedkeuren van het strategisch beleidskader, de begroting, en het jaarverslag;
- adviseren van het college van bestuur;
- werkgever van het college van bestuur.

Governance Code

SALTO heeft een raad van toezicht-model, dat aansluit bij de richtlijnen van de Code Goed Bestuur, ontwikkeld door de PO-Raad. Door de keuze voor dit model zijn bestuur en intern toezicht optimaal gescheiden. Aan de hand van het toezichtkader en de jaar- en verantwoordingskalender wordt inhoud gegeven aan deze scheiding en aan de informatievoorziening.

Directeuren

De directeuren zijn verantwoordelijk voor de onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen en een goede gang van zaken op hun eigen school. De directeuren overleggen in een tweewekelijks directieoverleg met elkaar en het college van bestuur en programmamanagers over stichtingsbrede zaken.

Bestuursbureau

Gezien de omvang van de organisatie is een kwalitatief goed samengesteld bestuursbureau noodzakelijk. Dit bureau stroomlijnt alle interne processen en de in- en externe communicatie. Op het bestuursbureau werken een programmamanager bedrijfsvoering en een programmanager onderwijs, die de voorzitter van het college van bestuur ondersteunen. Daarnaast zijn er op deelgebieden beleidsadviseurs, die een adviserende en ondersteunende rol hebben richting bestuurder en schooldirecteuren.

De inhoudelijke aandachtsvelden van het bestuursbureau zijn:

1. Onderwijs en kwaliteitszorg
2. Personeel en organisatie
3. Huisvesting en facilitair
4. Financiën
5. ICT
6. PR en communicatie

Samenwerkingsverband PO passend onderwijs

SALTO is lid van het samenwerkingsverband passend onderwijs PO Eindhoven 3007. Vanuit dit samenwerkingsverband ontvangen we de financiële middelen voor passend onderwijs.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

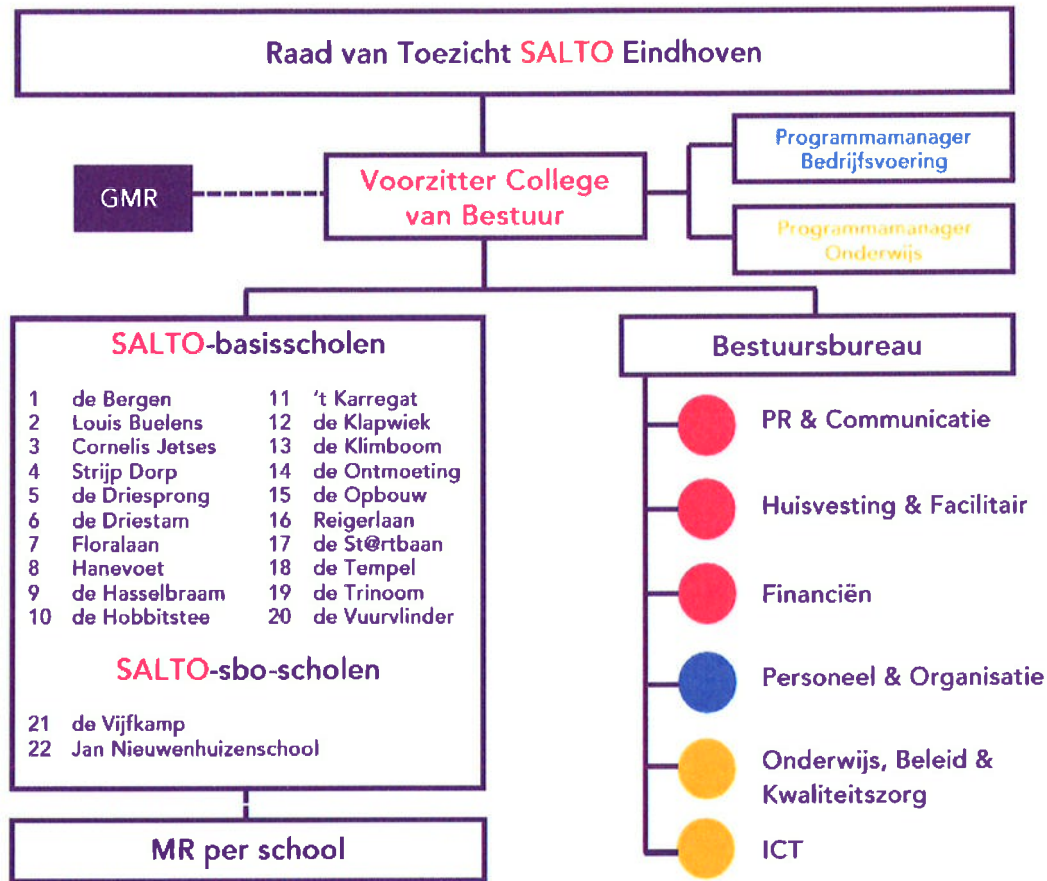
betrokking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

5

Organogram SALTO 2018

1.3 Missie en visie

De missie van SALTO luidt:
DE basis om te leren voor het leven!

Of zoals te doen gebruikelijk in onze huidige ICT gedreven maatschappij:
DE basis om te leren voor het leven #SALTO

De visie laat zich samenvatten met de letters van onze naam:

Het realiseren van deze visie vraagt om medewerkers die zich respectvol opstellen, talenten van kinderen ontdekken en verder ontwikkelen. Medewerkers dienen daarbij de kennis en vaardigheden te hebben om kinderen verder te helpen in hun ontwikkeling. Dit impliceert dat medewerkers professioneel denken en doen, proactief handelen en ook zélf een leven lang leren.

Flyth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Alle scholen vertalen de visie, de missie en de kernwaarden van SALTO in hun eigen schoolplan. De kernwaarden zijn toegankelijk, talentvol en toekomstgericht.

Toegankelijk

- Kleurrijk: ieder kind is welkom evenals iedere werknemer.
- Diversiteit: het aanbod van de scholen is up-to-date en divers.
- Keuzemogelijkheid: ouders en leerlingen worden binnen SALTO een breed palet aan onderwijsconcepten geboden.
- Gelijkwaardigheid: ieder kind, elke ouder en elke medewerker wordt als een gelijkwaardige behandeld en met respect tegemoet getreden.
- Open voor alle kinderen: voor elke leerling wordt een passend aanbod geboden of gezocht.

Talentvol

- Excellente kwaliteit: de SALTO-scholen streven naast de basiskwaliteit van de inspectie zo mogelijk een hoger doel na.
- We zijn professioneel in ons denken en doen en geven samen vorm aan een lerende organisatie
- We ontwikkelen de talenten van onze kinderen en ons zelf.

Toekomstgericht

- Vooruitstrevend: elke SALTO-school zoekt steeds naar nieuwe vormen om kinderen te boeien gekoppeld aan vernieuwingen, aansluitend bij de veranderingen in de maatschappij.
- In een gezonde leer- en leefomgeving waarbij bewegen en een gezonde leefstijl de basis vormen.
- Toekomstgericht: we leiden op voor nog onbekende banen, daarom worden kinderen met behulp van 21st century skills uitgedaagd en gefaciliteerd om het nog onbekende te exploreren.

Dit alles doen we in een cultuur waarin we samen SALTO zijn, waarin we vertrouwen hebben in elkaar en afspraken nakomen, waarin fouten mogen worden gemaakt en waarin we willen leren. Ofwel, een cultuur waarin betrokkenheid en nieuwsgierigheid wordt uitgedragen en beleefd.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

7

Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen beleidsdoelstellingen

2.1 Ontwikkelingen op deelgebieden

Gedurende het jaar rapporteren we over de voortgang van de doelstellingen van het strategisch beleidskader en beheersmaatregelen uit de risicoanalyse. De doelstellingen hebben betrekking op de volgende deelgebieden, te weten: onderwijs, kwaliteitszorg, personeel en organisatie, huisvesting en facilitair, ICT, PR en financiën. Hieronder staat het overzicht met de voortgang van de doelstellingen in 2018, waarbij de signaalkleuren aangeven of de doelstelling gerealiseerd is volgens plan. Groen betekent gerealiseerd, geel betekent dat er een extra inspanning nodig was en rood betekent niet gerealiseerd.

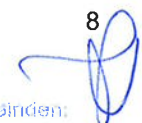
PROJECT / ONTWIKKELING	ACTIVITEIT	Ken- en stuurgetal	VOORTGANG
Onderwijs			
SALTO, gezond in beweging	Alle scholen hebben en behouden minimaal 2 deelvignetten van de gezonde school bij voorkeur bewegen en gezonde voeding.	Eind 2018 hebben alle scholen het vignet	Groen
	Op iedere SALTO school is een sportdocent voor groep 1 t/m 8 werkzaam.	Maart 2018	
	Bewegend leren wordt op minimaal 3 pilotscholen vorm gegeven.	Eind 2018	
Internationalisering	N.a.v. de uitslag van het SALTO-brede onderzoek naar de behoefte in Eindhoven aan internationaal geïntereerd onderwijs, wordt een plan van uitvoering opgesteld met als doel een SALTO-breed aanbod te realiseren dat past bij de mondiale ontwikkeling van ons onderwijs.	Eind 2018	Groen
	Met behulp van de I-Coaches hebben alle scholen een duidelijke visie en koers ontwikkeld t.a.v. de intergratie van ICT in de onderwijsontwikkeling van de school.	Eind 2018 75% van de scholen	
ICT	Alle scholen integreren 21st century skills in hun jaarplan.	Eind 2018 afhankelijk van visie op ICT	Groen
	Leerkrachten zijn voldoende deskundig op ICT vaardigheden om het onderwijsaanbod van de school te kunnen realiseren.	Juli 2019	
	De doelstellingen van Ouderparticipatie 3.0 van SALTO zijn vastgesteld.	Eind 2018	
Ouderparticipatie 3.0	De SPIIL visie op ouders is op elke school zichtbaar op de gebieden communiceren, participeren en beïnvloeden.	Juli 2018	Groen
	Het specifieke aannamebeleid voor scholen met een wachtlijst en het algemene aannamebeleid zijn vastgesteld.	Juni 2018	
Aannamebeleid	Op alle scholen is de actualisering van het SOP, waarin de basisondersteuning staat beschreven, gerealiseerd. Hierin is ook de ambitie tot verbreding van het profiel opgenomen.	Juni 2019	Groen
Passend onderwijs	Scholen zetten de middelen zware ondersteuning in voor arrangementen voor leerlingen overeenkomstig hun SOP en verantwoordt zich hierover middels de Q-rapportages.	Eind 2018	
	De inrichting en ontwikkeling van de expertisedienst is dialooggestuurd ter ondersteuning van de scholen, inclusief de makelaarsfunctie. De kwaliteit van de ondersteuning wordt gewaardeerd met > 80% tevredenheid.	Eind 2018	
Ontwikkeling SBO	Er wordt een koersnotitie opgesteld waarin de toekomstige ontwikkeling van SBO staat beschreven om vanuit de doelstellingen van Passend onderwijs beter aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling.	Sept-okt 2018	Geel
	Na de koersnotitie wordt in het schooljaar 18-19 zichtbaar hoe de arrangementen en daarmee de 2 SBO scholen zich ontwikkelen.	Augustus 2019	
Meer/hoogbegaafdheid	Op basis van de in maart 2018 opgeleverde notitie van professor Kieboom vindt verdere afstemming en doorontwikkeling SALTO-breed plaats binnen opgestelde kaders voor verdere doorontwikkeling.	Schooljaar 18/19	Groen

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

8

PROJECT / ONTWIKKELING	ACTIVITEIT	Ken- en stuurgetal	VOORTGANG
Kwaliteitszorg			
WMK Quikscans	De bovenschoolse module van WMK wordt gebruikt om de kwaliteit SALTO breed te meten voor de onderdelen beroepshouding, HGW, kwaliteitszorg en zorg en begeleiding met een MT kaart. Hiervoor zijn concrete doelen en meetbare resultaten opgesteld. Op schoolniveau worden de onderdelen aanbod burgerschap en integratie, actieve en directe instructie en rekenen/wiskunde gemonitord d.m.v. quickscans gemeten.	Juli 2018	
	Het school jaarplan/jaarverslag geeft de ontwikkeling van de school en realisatie van de gestelde doelen weer. De opbrengsten worden conform de gestelde normen gerealiseerd en geëvalueerd op school. De evaluatie van de opbrengsten vindt ook SALTO-breed plaats.	Juli 2018	
	De tevredenheid van leerlingen wordt gemeten door de afname van vragenlijsten.	Juni 2018	
	De tevredenheid van ouders en leerkrachten wordt volgens een vastgestelde planning gemeten.	Juni 2018	
	Het SALTO-brede schoolveiligheidsplan is geactualiseerd. (Wordt in december geaccordeerd).	Augustus 2018	
	RI&E is uitgevoerd.	Juli 2018	
Scholen op de kaart	Alle scholen hebben de website Vensters PO voor verantwoording ingevuld met up to date informatie.	Eind 2018	
Integraal personeelsbeleid			
Gesprekkencyclus	Alle medewerkers hebben een gesprek conform de gesprekkencyclus.	95% eind 2018	
	Op basis van de gesprekkencyclus wordt beleid ontwikkeld op loopbaanpaden en begeleiding nieuwe medewerkers. Tevens wordt het functiegebouw herijkt.	Eind 2018	
	Leefstijdsfase bewust personeelsbeleid wordt op basis van de uitkomsten van de RI&E mede vorm gegeven.	Eind 2019	
SALTO-Academie	De SALTO-Academie biedt naar tevredenheid scholing analoog aan de opgehaalde behoefte.	De gemiddelde waardering ligt hoger dan 7	
Kweekvijver	In-huis opleiden van talenten trainee bouwleiders/directieleden om toekomstige tekorten op de arbeidsmarkt voor te zijn (opvolgingsmanagement).	Aantal medewerkers volgen een intern loopbaantraject o.b.v. geplande uitstroom	
Werkdrukvermindering	Werkdrukmiddelen worden volledig ingezet op de scholen. Bovenschools worden extra poolers aan scholen verbonden, pool 2.	Minimaal 80% pool 2 inzetbaar op scholen door actief poolbeleid	
W&S beleid	Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zal inventief vormgegeven moeten worden aan dit proces waaraan ook mobiliteitsbeleid moet worden gekoppeld.	Juli 2019	
Topstructuur	Gezien de organisatie doorontwikkeling is een nieuwe topstructuur voor de hand liggend, een notitie daarover zal dit schooljaar in de RvT worden besproken.	Juli 2018	

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoelinden.

9

PROJECT / ONTWIKKELING	ACTIVITEIT	Ken- en stuurgetal	VOORTGANG
Huisvesting & facilitair			
Schoonmaak	Aanbesteding van schoonmaak conform accountantsadvies opvolgen in 2018.	Juli 2018 start en eind 2018 aanbesteding	
Nieuwbouw	Nieuwbouw basisschool De Klipwiek.	Eind 2019	
ICT			
Devices 21st century skills	Alle SALTO scholen hebben voldoende devices op basis van het beleid beschikbaar, passend binnen de investeringsbegroting.	Eind 2018	
Leerling administratiesysteem	SALTO-breed wordt de keuze gemaakt voor een administratiesysteem dat werkdruk verlagend is en onderwijsinhoudelijk betere gegevens genereert.	Juli 2019	
Office 365	SALTO-breed zijn we overgestapt op Office 365 dan wel een ander up to date systeem.	Schooljaar 18/19	
Privacywetgeving	SALTO heeft een Functionaris Gegevensverwerking (FG) en voldoet aan de privacywetgeving.	Uiterlijk 25 mei 2018	
PR			
Communicatieplan	Het SALTO corporate communicatieplan is opgesteld en wordt conform tijdpad uitgerold.	Eind 2019	
Social media	In 2018 wordt actief aandacht besteed aan social media.	Eind 2018	
Financieel management			
Integraal financieel management	Er is sprake van integrale schoolontwikkelprocessen met overeenkomstige jaarplannen, begrotingen, rapportages en verantwoording. Directeuren verantwoorden vanaf T1 2018 zelf aan het CvB.	Heel 2018	
Begrotingsproces	Het begrotingsproces 2018 wordt geëvalueerd en voor de nieuwe begroting beschreven teneinde uiterlijk 2019 te komen tot aangepaste managementcontracten die in het begrotingsproces door partijen worden getekend. De voorzitter CvB voert alle begrotingsgesprekken met budgethouders.	Eind 2018	
Ziektevervangning	Ziektevervangning vindt plaats door eigen personeel conform ERD richtlijnen met maximaal 6% ziekteverzuim.	Eind 2018 en monitoring per trimesterrapportage	
Inhuur personeel	Inhuur personeel eigen middelen valt binnen de schoolbegroting.	Rapportage door directeur per trimester	
Audits	Deze worden ad random op verschillende scholen uitgevoerd. Het afwijkingpercentage mag niet meer dan 5% zijn.	Eind 2018	

Het grootste deel van de beleidsdoelstellingen van 2018 is gerealiseerd. De doelstellingen met een gele of rode signaalkleur worden naar verwachting in 2019 gerealiseerd.

- Ontwikkeling SBO: de koersnotitie is nog niet gereed. Vanuit het SWV loopt een traject om samen met alle besturen uit Eindhoven te komen tot een Eindhoven-breed gedragen ontwikkeling.
- RI&E: het proces van risico-inventarisatie is gestart in 2018, maar nog niet volledig uitgevoerd.
- Gesprekkencyclus: de gesprekken zijn grotendeels gevoerd, maar niet alle gespreksverslagen zijn opgeslagen in het digitale personeelsdossier. Als onderdeel van goed werkgeverschap zal er extra aandacht besteed worden in 2019 om de gesprekkencyclus met alle medewerkers vorm te geven en het digitale personeelsdossier actueel te houden.

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

10

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2.2 Ontwikkeling leerlingenaantallen

Op 1 oktober 2018 telde SALTO 6.349 leerlingen. Dit zijn 115 leerlingen minder dan op 1 oktober 2017.

Per eind december 2018 zijn er 6.520 leerlingen. Dat is een toename ten opzichte van de 1 oktober telling 2018 van 6.349 leerlingen.

Leerlingen aantal per teldatum	1 okt telling 2017	1 okt telling 2018	eind dec 2018	Vershil 1 okt 2018 vs 1 okt 2017
Scholen:				
Bao scholen	6245	6177	6342	-68
SBO scholen	219	172	178	-47
TOTAAL SCHOLEN SALTO	6464	6349	6520	-115

2.3 Onderwijsresultaten

De resultaten van het onderwijs worden in beeld gebracht middels de eindopbrengsten. SALTO-scholen kunnen kiezen uit verschillende eindtoetsen die landelijk beschikbaar zijn gesteld. In 2018 zijn drie verschillende eindtoetsen gebruikt, namelijk: de Centrale Eindtoets, Route 8 en IEP. Hoewel het niet verplicht is, hebben de sbo-scholen Route 8 afgenomen. De opbrengsten daarvan zijn niet in onderstaand schema meegenomen.

	Gemiddelde eindscore SALTO 2018	Gemiddelde eindscore SALTO 2017	Landelijk gemiddelde Score 2018	Landelijk gemiddelde score 2017	Aantal scholen dat toets heeft afgenomen
Cito eindtoets	536,1	537,5	535,6	535,6	7
Route 8	208,0	206,8	206	206	10
IEP	77,9	71,3	81,0	78,3	3

Gemiddeld scoren SALTO-scholen op de Centrale Eindtoets en Route 8 boven het landelijk gemiddelde. Doordat slechts drie scholen de IEP toets gebruiken, heeft een lage score van één school een relatief groot effect op de gemiddelde IEP-score van SALTO.

Jaarlijks scoren enkele scholen onder de ondergrens van de schoolgroep. In 2018 gold dit voor vier SALTO-scholen. Echter, deze scholen vallen binnen de grenzen van het inspectiekader, omdat de eindopbrengsten van deze scholen binnen het cohort van 3 jaar voldoende zijn. Daarnaast hebben dertien SALTO-scholen een score behaald die hoger was dan het landelijk gemiddelde van de schoolgroep. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat de eindopbrengsten van SALTO-scholen voldoende zijn.

2.4 Kwaliteitszorg

In het kader van het Nieuwe Toezicht, heeft de onderwijsinspectie in november 2017 een bestuursonderzoek uitgevoerd. Op de standaarden Kwaliteitszorg & Ambitie en Financieel beheer heeft SALTO 'voldoende' gescoord¹. Het item Kwaliteitscultuur is met 'goed' gewaardeerd. Vanuit de tips die uit het onderzoek zijn voortgekomen, is de kwaliteitscyclus van SALTO verder ontwikkeld. In dit kader zijn in 2018 de verbanden tussen het jaarplan, jaarverslag, schoolplan, de begroting van de school en het strategisch meerjarenbeleidskader verder verstevigd. Daarnaast zijn er ook stappen gezet in de wijze van interpretatie van de uitslagen van het kwaliteitssysteem, doordat er marges zijn vastgesteld. En zijn er door het kwaliteitsteam kansen gegrepen om verschillende geledingen te

¹ Voldoende is de hoogste score op de standaard 'Financieel beheer'

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

19 JUN 2019

11

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

informereren over de werkwijze van kwaliteitszorg binnen SALTO. In 2018 is deze voortgang besproken met de inspecteur in het jaarlijkse bestuursgesprek. Ook daaruit bleek wederom dat SALTO goed in ontwikkeling is en de basiskwaliteit op orde is.

In 2018 heeft de inspectie SALTO-school de Opbouw en SALTO-school Floralaan bezocht. Daarbij is ingezoomd op didactisch handelen. SALTO-scholen Reigerlaan, de Driesprong, Hasselbraam, St@rtbaan en Klapwiek zijn ook in 2018 bezocht. Dat onderzoek was in het kader van de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Alle bezoeken zijn positief verlopen. De onderzoeken maakten deel uit van twee landelijke onderzoeken, waar de inspectie over de bevindingen helaas geen verslagen van heeft gemaakt.

2.5 Personeel en organisatie

Omvang van de formatie

Het gemiddeld aantal fte in 2018 en de vergelijking met het begrote aantal fte in 2018 zien er als volgt uit:

Fte (incl bapo)	Realisatie t/m dec 2018	Begroot t/m dec 2018	Vershil realisatie- begroting
Fte DIR	20,5	19,8	0,7
Fte OP	351,3	351,1	0,2
Fte OOP	45,9	42,6	3,3
Totaal scholen	417,7	413,5	4,1
Fte pool 1	32,3	32,8	-0,5
Fte pool 2	20,3	19,8	0,6
Fte Expertisedienst	6,5	6,9	-0,4
Bovenschoolse inzet	8,9	13,1	-4,3
Totaal scholen incl pool, Exp. Dienst, bovenschoolse inzet	485,6	486,2	-0,5
Fte bestuursbureau	14,9	15,6	-0,7
TOTAAL SALTO	500,5	501,7	-1,2

De werkelijke gemiddelde personele bezetting (500 fte) over 2018 is 1,2 fte lager dan begroot.

Samenstelling van het personeelsbestand

Op 31 december 2018 zag het personeelsbestand in aantallen medewerkers er als volgt uit:

Funcitie	% Vrouw	% Man	Vrouw	Man	Totaal 2018	Totaal 2017
Directie	59%	41%	13	9	22	21
Groepsleraar	89%	11%	470	57	527	525
OOP	72%	28%	80	31	111	94
Totaal in 2018	85%	15%	563	97	660	640

Totaal in 2017	85%	15%	547	93	640
----------------	-----	-----	-----	----	-----

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

12

Leeftijdscategorie	% Vrouw	% Man	Vrouw	Man	Totaal 2018	Totaal 2017
< 25 jaar	94%	6%	34	2	36	33
25 tot 35 jaar	90%	10%	183	20	203	178
35 tot 45 jaar	89%	11%	140	17	157	170
45 tot 55 jaar	83%	17%	104	21	125	124
55 jaar en >	73%	27%	102	37	139	135
Totaal in 2018	85%	15%	563	97	660	640

Totaal in 2017	85%	15%	547	93	640
----------------	-----	-----	-----	----	-----

Arbobeleid en verzuim

In 2018 is het verzuim licht gestegen ten opzichte van het jaar ervoor, maar is lager dan de signaleringsgrens. Het 12-maands voortschrijdend ziekteverzuim (de historische trendlijn) tot en met december 2018 bedroeg 5,43% (in 2017 was dat 5,03%). Het voortschrijdend ziekteverzuim in 2018 was daarmee lager dan de eigen signaleringsgrens van 6% en het landelijke gemiddelde van 5,9% voor basisscholen en 6,7% voor sbo en so-scholen.²

Tabel: ziekteverzuimpercentage en duur in 2018

Jaar maand	Ziektepercentage	Voortschrijdend Ziektepercentage
2018 januari	6,19%	4,94%
2018 februari	6,91%	5,10%
2018 maart	7,80%	5,31%
2018 april	6,52%	5,40%
2018 mei	4,72%	5,39%
2018 juni	4,99%	5,34%
2018 juli	3,40%	5,28%
2018 augustus	3,25%	5,28%
2018 september	4,29%	5,26%
2018 oktober	4,63%	5,24%
2018 november	5,80%	5,28%
2018 december	6,90%	5,43%

Duur in dagen	Kort:	Middel:	Lang:	Lang:
	1 - 7	8 - 42	43 - 730	> 2 jr.
Opbouw voortschrijdend ziektepercentage t/m dec. 2018	0,64	0,86	3,29	0,64
ziektepercentage t/m dec. 2017	0,58	0,63	3,51	0,81

Het ziekteverzuim in 2018 is met name toe te schrijven aan het voortschrijdende verzuim m.b.t. de periode 43 tot 730 dagen (lang).

Ten opzichte van vorig jaar is het kort en middellange verzuim licht gestegen en het lange verzuim gedaald.

² Het laatst bekende landelijke ziekteverzuimpercentage in het Primair Onderwijs voor de functiecategorie OP is dat van 2017: 5,9% voor basisscholen en 6,7% voor SBO en SO-scholen. SALTO hanteert een norm van 6%. Bron: Rapport verzuimonderzoek PO en VO 2017, DUO informatieproducten, M. Dekkers en J. Schaacke, 20 augustus 2018

19 JUN 2019

13

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

In 2018 hebben we opvolging gegeven aan de ingeslagen weg, waarbij we steeds meer vanuit preventie kijken naar verzuim. Dit vraagt van alle betrokkenen meer eigen regie en verantwoordelijkheid. Gedurende het kalenderjaar zijn we tot de conclusie gekomen dat de huidige Arbo dienstverlener onvoldoende aansluiting had bij de door ons gewenste verandering naar meer eigen regie. Dat heeft geresulteerd in het opzeggen van de samenwerking. In de tweede helft van 2018 is er een aanbestedingsprocedure gestart om ons per 1 januari 2019 te kunnen verbinden aan een nieuwe ARBO partner.

Gesprekkencyclus

De gesprekkencyclus is een belangrijk instrument voor goed personeelsbeleid en daarmee voor goed onderwijs. In de afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor het voeren van personeelsgesprekken. Om deze aandacht vast te houden monitoren we stichtingsbreed het aantal gevoerde gesprekken in relatie tot de doelstelling. De doelstelling is dat directeuren jaarlijks minimaal één gesprek voeren per medewerker, zodat de cyclus van plannings-, functionerings- en beoordelingsgesprek binnen 3 jaren is doorlopen. De fase in de gesprekkencyclus varieert per school afhankelijk van de start van de gesprekkencyclus. De gesprekkencyclus wordt zowel kwantitatief als kwalitatief gemonitord.

Tijdens de evaluatie van de gesprekkencyclus is afgelopen jaar gebleken dat niet alle gespreksverslagen zijn opgeslagen in het digitale personeelsdossier. Het ontbreken van het verslag in het digitale personeelsdossier betekent overigens niet automatisch dat het gesprek niet is gevoerd. Eind 2018 is ruim 66% van de gespreksverslagen opgeslagen in het digitale personeelsdossier. Er zal hard aan worden gewerkt om alle gespreksverslagen op te halen. Dit krijgt bovendien extra aandacht als onderdeel van goed werkgeverschap

Inzet werkdrukmiddelen

Voor het schooljaar 2018-2019 zijn binnen de subsidie voor Personeels- en Arbeidsmarktbeleid middelen toegevoegd voor werkdrukvermindering. Deze middelen zijn op schoolniveau toegekend op basis van de leerlingentelling van 1 oktober 2017 met een bedrag van € 155,55 per leerling. De totale subsidie voor schooljaar 2018-2019 bedraagt voor SALTO € 1 miljoen.

Alle scholen hebben een berekening ontvangen van het te besteden bedrag en een rekenmodel. Op deze manier konden scholen zelf berekenen op welke manier ze de beschikbare middelen zo optimaal mogelijk konden inzetten. Alle scholen hebben er voor gekozen om in een of meerdere teamvergaderingen de (on)mogelijkheden van de diverse scenario's te bespreken. De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraden van de scholen hebben vervolgens ingestemd met het bestedingsplan.

Het grootste gedeelte van de beschikbare middelen is door de scholen ingezet voor extra "handen".

Bestedingscategorie	Subsidie 2018-2019	T.b.v. 2018	Besteding 2018	Saldo
Personeel	€ 943.968	€ 393.320	€ 342.081	€ 51.239
Materieel	€ 39.156	€ 16.315	€ 30.713	€ - 14.398
Professionalisering	€ 9.850	€ 4.104	€ 0	€ 4.104
Overig	€ 12.501	€ 5.209	€ 972	€ 4.237
Totaal	€ 1.005.475	€ 418.948	€ 373.766	€ 45.182

Het niet bestede bedrag ad € 45.182 is in de jaarrekening 2018 als bestemmingsreserve opgenomen.

2.6 Internationalisering

SALTO biedt primair onderwijs aan in de gemeente Eindhoven. De Brainport Eindhoven heeft een *high-tech* economie met gevestigde wereldmerken, leidende onderzoeksinstituten, snel groeiende bedrijven en *high-tech startups*. Er werken ca. 7.300 internationale kenniswerkers in Eindhoven. SALTO vermoedt dat er in de regio vraag is naar aanvullingen op het bestaande aanbod aan internationaal primair onderwijs. Dit vermoeden wordt onder andere gesterkt door het actieplan van de *Taskforce Internationaal Onderwijs* dat stelt dat er in de Brainport Eindhoven een sterke vraag is naar

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.i.

19 JUN 2019

14

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

internationalisering van het reguliere onderwijs. De onderwijsvisie *We are the future* van Brainport Eindhoven onderschrijft eveneens het belang van goed internationaal onderwijs in de regio. Het is de visie van SALTO dat het aanbod van scholen up-to-date en divers moet zijn en derhalve bieden we een breed palet aan onderwijsconcepten. Vanuit deze kernwaarden redenerend heeft SALTO het afgelopen jaar verkend of, en ook hoe, er een vraag is naar vormen van primair internationaal onderwijs in de regio Eindhoven. Hiervoor is door het bureau Rebel een onderzoek gedaan en een rapport opgesteld waaruit blijkt dat er behoefte is aan een andere vorm van internationaal onderwijs, dan hetgeen de ISE nu biedt. In 2018 zijn we met verve aan de slag gegaan om het daarbij behorende onderwijsconcept nader uit te werken.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

15

Hoofdstuk 3 Governance en jaarverslagen interne partners

3.1 Governance

Voor de samenstelling van het college van bestuur en de raad van toezicht verwijzen we naar hoofdstuk 1. Deze is in 2018 niet gewijzigd t.o.v. 2017.

De governance code van de PO-Raad wordt zonder uitzondering toegepast en nageleefd binnen SALTO.

De bezoldiging van de bestuurder is in overeenstemming met de bestuurders cao. De bezoldiging van de raad van toezicht is gebaseerd op de VTOI richtlijn.

De horizontale verantwoording binnen SALTO wordt op diverse manieren vorm gegeven. Op stichtingsniveau vinden overleggen plaats tussen het college van bestuur en de GMR, tussen het college van bestuur en de raad van toezicht en tussen de GMR en de raad van toezicht. De bestuurder informeert de GMR, de raad van toezicht en de directeuren via de trimesterrapportages over de voortgang van beleid, ontwikkelingen en de financiën.

Op schoolniveau vinden overleggen plaats tussen de MR en de schooldirecteur. Ouders en medewerkers worden geïnformeerd via de SALTO website en de nieuwsbrief.

3.2 Jaarverslag klachten en externe vertrouwenspersonen SALTO

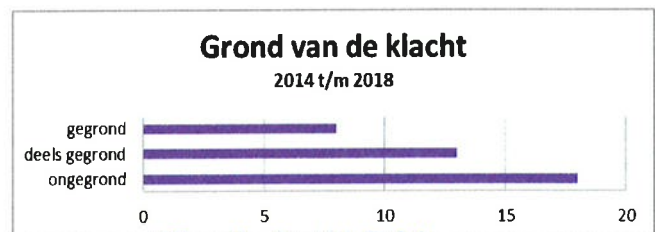
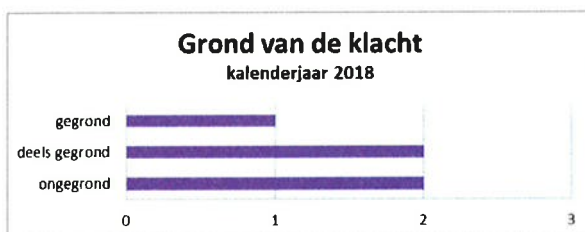
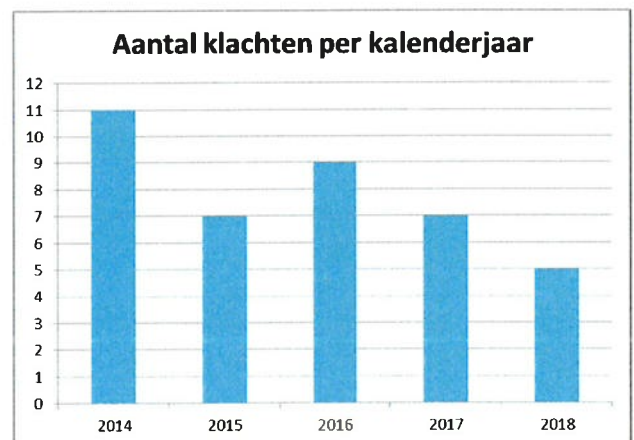
Waar mensen samenkomen, kan verschil ontstaan van visie, inzicht en aanpak. In sommige gevallen zijn de verschillen tussen personen zo groot, dat het niet meer lukt om er samen uit te komen en er een conflict ontstaat. Voor deze situaties hanteert SALTO de klachtenregeling. SALTO behandelt klachten zoveel mogelijk intern. Dat houdt in dat wanneer personen er op school niet meer uitkomen, het schoolbestuur door de klager ingeschakeld kan worden om tot een oplossing te komen. Door deze werkwijze worden minder klachten door externen behandeld en heeft het bestuur meer zicht op hetgeen op scholen speelt.

Overzicht klachten kalenderjaar 2018

In totaal zijn in het kalenderjaar 2018 vijf klachten ingediend op het bestuursniveau. De meeste klachten zijn in het eerste half jaar van 2018 ingediend. Er is vanaf 2014 een afname te constateren in het aantal klachten dat jaarlijks wordt ingediend.

Naar ingediende klachten wordt onderzoek verricht. Op basis van het onderzoek naar de klacht wordt een besluit geformuleerd waarin aangegeven wordt of de klacht gegrond was of niet. Als een klacht uit verschillende onderdelen bestaat, wordt per onderdeel aangegeven of het gegrond was of niet.

Onderstaande grafiek geeft de algemene conclusie weer van de gegrondheid van de ingediende klachten in 2018. Daarnaast staat hetzelfde weergegeven als samenvatting van de kalenderjaren 2014 tot en met 2018.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

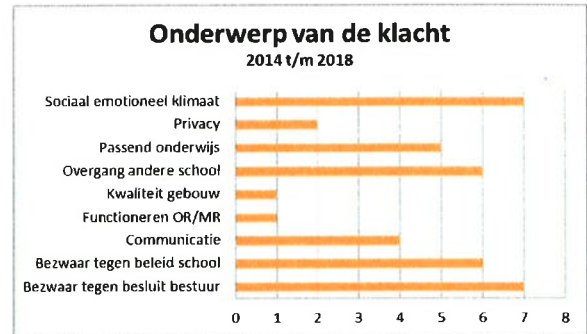
19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

16

De onderwerpen die in 2018 centraal stonden, zijn zaken die te maken hadden met: passend onderwijs, privacy en het sociaal emotioneel klimaat op de scholen. Privacy is een onderwerp waarover het bestuur vanaf 2014 geen klacht heeft gehad. Het kan zijn dat dit onderwerp extra onder de aandacht is gebracht door de verandering van de privacywetgeving.

Uit de eerste grafiek kan geconcludeerd worden dat er vanaf 2014 een afname is in het aantal klachten dat op het bestuursbureau van SALTO wordt ingediend. Waarschijnlijk is de daling een gevolg van het snel inspelen op meldingen van mogelijke problemen in een vroeg stadium. Dat blijkt uit de stijging van het aantal signalen dat het bestuursbureau vanaf 2014 heeft ontvangen. In 2018 zijn 33 ontvangen signalen ontvangen, waarvan 2 signalen op een later moment zijn ingediend als klacht.

Extern vertrouwenspersoon SALTO

Bij ernstig ongewenst gedrag of een vermoeden van een misstand kan gebruik gemaakt worden van de expertise van de externe vertrouwenspersoon. In 2018 is de extern vertrouwenspersoon op zes casussen actief geweest. Driemaal naar aanleiding van een incident en driemaal op verzoek van een personeelslid.

Vooraf bij de inzet op verzoek van personeelsleden blijkt dat de verwachtingen vooraf soms anders zijn dan de invulling die daaraan door de extern vertrouwenspersoon wordt gegeven. Daarom zal de rolverdeling tussen de externe vertrouwenspersoon, ambtelijk secretaris klachten en de afdeling personeel & organisatie van SALTO in 2019 nader onderzocht worden, zodat er een passend aanbod ter ondersteuning van personeelsleden kan worden geboden.

3.3 Jaarverslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR bestaat uit twaalf leden, te weten zes leden uit de oudergeleding en zes leden uit de personeelsgeleding. Op 31 december 2018 was de GMR voltallig, alle geledingen waren ingevuld, waarbij de GMR ook twee niet-Nederlandstalige OGMR-leden heeft verwelkomd. De GMR leden vertegenwoordigen ouders, kinderen en personeelsleden van de SALTO scholen. De voorzitter en vicevoorzitter vormen het dagelijks bestuur van de GMR. Zij hebben regelmatig overleg met het college van bestuur.

In 2018 vergaderde de GMR tien keer, waaronder een etentje met het college van bestuur en GMR leden. De raad van toezicht is in 2018 éénmaal aangeschoven bij een GMR vergadering. Tevens werden twee thema-avonden belegd voor alle MR leden en directies. Te weten in april 2018 (bezoekt door 50 MR leden) met als thema *Ouderbetrokkenheid, Gezonde school en Activiteitenplan* en in september 2018 (bezoekt door 25 MR leden) met als thema *Jaarkalender en Activiteitenplan, Communicatie & Verkeersveiligheid*.

De diverse commissies (personeel - financiën – onderwijs – communicatie/organisatie) van de GMR zijn verschillende malen bij elkaar geweest. Alle aangeleverde notities en beleidsstukken zijn, soms na verheldering van vragen en onduidelijkheden door college van bestuur of medewerkers van het bestuursbureau, besproken. De ervaringen van de commissies zijn gedeeld met de overige GMR leden. Ook hebben medewerkers van het bestuursbureau, college van bestuur en directies van

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

17

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

scholen de GMR geïnformeerd over diverse zaken, zoals het opstellen van een jaarplan. Voor die stukken waar instemmingsrecht of adviesrecht gold, heeft de voltallige GMR of de betreffende GMR-geleding, advies gegeven dan wel instemming verleend.

Voorgelegde notities / beleidsstukken waren onder andere: Kwaliteitscyclus SALTO 2018 – 2021, Begroting 2019, Jaarverslag 2017, Bestuursformatieplan, Klachtenoverzicht 2018, Schoolveiligheidsplan, Privacyreglement leerling gegevens.

Professionalisering en communicatie

Omdat de GMR het belangrijk vindt over voldoende kennis te beschikken, worden thema avonden en scholingsmomenten georganiseerd. De beide thema avonden zijn evenals de twee scholingsmomenten voldoende bezocht. Elk MR lid en zeker ook GMR lid is zich terdege bewust van de rol in de Medezeggenschap bij SALTO.

In de verschillende commissies van de GMR worden de aangeboden notities uitgebreid besproken, hierdoor wordt hun kennis en kunde vergroot. Men maakt immers gebruik van elkaars kwaliteiten, tevens heeft men belang bij het professionaliseren en verdiepen van de kennis.

Eveneens is het belangrijk dat ieder MR lid op de hoogte is van de veranderingen en aanpassingen zowel bij SALTO als in de medezeggenschap. De thema avonden en scholingsmomenten zullen dan ook in 2019 worden voortgezet.

In december 2018 heeft de GMR meegewerkt aan het SALTO Magazine en de Online Nieuwsbrief voor het personeel van SALTO. Ook deze bijdrage wordt in 2019 voortgezet. Voor alle betrokkenen van MR-en wordt de GMR Nieuwsbrief als informatie bron aangeboden.

Plannen

- Focus blijven houden op communicatie GMR – MR, betrokkenheid vergroten
- Verdere professionaliseringsslag bij commissies, voorzitters van commissies
- Onafhankelijke overleg-momenten met externen, zoals VOO, extern deskundigen
- Hernieuwd contact raad van toezicht continueren, niet alleen zien als wettelijke verplichting maar als constructieve samenwerking en verdieping
- Uitbreiden van het contact met MR-en door middel van MR vergaderingen bijwonen en op SALTO scholen vergaderen.

Tot slot

De communicatie met de achterban vraagt veel inzet van alle partijen. We hopen dat de ingeslagen weg ruimte biedt aan alle MR leden om nauw betrokken te raken bij de medezeggenschap bij de SALTO scholen.

Namens

Ritsjert Cornelissen (voorzitter GMR)

Rick van Luijt (vicevoorzitter GMR)

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

18

3.4 Verslag raad van toezicht

De raad van toezicht van SALTO wordt adequaat voorzien van goede informatie en kan daardoor de toezichhoudende taak goed uitvoeren. In de vorm van management rapportages, in de vorm van trimesterrapportages en de transparante wijze van communiceren wordt de raad van toezicht op de hoogte gehouden. Afgelopen jaar heeft de raad van toezicht vijfmaal overleg gevoerd met het college van bestuur van SALTO. De raad van toezicht heeft met de GMR afgelopen jaar afgestemd op welke wijze de overleg situatie kan plaatsvinden zonder de rolvastheid van beide partijen geweld aan te doen. Er is afgesproken dat de voorzitters van de GMR en de raad van toezicht tweemaal per jaar in overleg de agenda in gezamenlijkheid afstemmen. Afvaardigingen van de GMR en de raad van toezicht voeren overleg waarbij de inhoudelijke agenda bepaalt wie daarbij aanwezig is. De voorzitters van de GMR en de raad van toezicht zijn in ieder geval aanwezig waarbij de voorzitter van de raad van toezicht het overleg voorziet.

De raad van toezicht heeft het afgelopen jaar besloten dat de heer Wim Peters het vicevoorzitterschap op zich zal nemen.

De jaarlijkse themabijeenkomst heeft op 6 april 2018 bij basisschool Strijp Dorp plaatsgevonden. De raad van toezicht ontvangt uitgebreide informatie over de resultaten van het zeer goed verlopen bestuurlijke inspectie bezoek door de programmamanager en een afvaardiging van directeuren.

In 2017 is de cyclus van gesprekken van de remuneratiecommissie van de raad van toezicht met het college van bestuur gestart. In 2018 is deze cyclus zeer positief afgerond.

De commissie kwaliteit van de raad van toezicht heeft de waardering uitgesproken over de slagvaardige werkwijze van SALTO op het gebied van kwaliteit. De cyclus van begroting, jaarplan en kwaliteit zijn gekoppeld en worden SALTO breed opgepakt, een goed voorbeeld van de samenwerking tussen de scholen van SALTO en het bestuursbureau.

De financiële commissie heeft toegezien dat de meerjarenbegroting een uitwerking is van het strategisch beleidskader en past binnen het vastgestelde financiële kader. Ook het jaarverslag is besproken en geeft een getrouw beeld van de werkelijkheid.

Terugkijkend op 2018 kunnen we constateren dat het met SALTO goed gaat. De directeuren vormen een team en doorlopen gezamenlijk een opleidingstraject. De organisatie getuigt van innovatief vermogen zoals te zien in de initiatieven op het gebied van internationaal onderwijs. Kwaliteit sluit aan bij het strategisch beleidskader van SALTO en wordt via de PDCA-cyclus continue bijgesteld. De raad van toezicht kijkt terug op een dynamisch en goed 2018 voor SALTO. We willen het college van bestuur, de directeuren en alle medewerkers van SALTO hartelijk danken voor hun bijdrage.

Monique van Roosmalen, voorzitter raad van toezicht

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoofdstuk 4 Financieel jaarverslag

4.1 Financiële positie SALTO

De balans op 31 december 2018 en de staat van baten en lasten van 2018 zien er als volgt uit:

Balans SALTO 31-12-2018

Activa	31-12-2018	31-12-2017	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	10.984.736	12.758.769
Materiële vaste activa	5.049.271	5.075.494	Voorzieningen	3.342.584	3.709.970
Financiële vaste activa	132.358	68.455	Langlopende schulden	109.316	96.521
Voorraden	-	-	Kortlopende schulden	4.707.000	4.659.777
Vorderingen	1.844.919	1.709.967			
Effecten	-	-			
Liquide middelen	12.117.088	14.371.121			
Totaal activa	19.143.636	21.225.037	Totaal passiva	19.143.636	21.225.037

Exploitatierkening SALTO 2018

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Verschil	Realisatie 2017	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	38.240.621	35.438.771	2.801.850	36.437.892	1.802.729
Overige overheidsbijdragen	1.213.219	869.634	343.585	892.374	320.845
Overige baten	1.094.766	664.937	429.829	916.708	178.058
Totaal baten	40.548.606	36.973.342	3.575.264	38.246.974	2.301.632
Lasten					
Personele lasten	35.347.288	32.990.724	2.356.564	32.384.156	2.963.132
Afschrijvingen	1.010.301	1.038.999	-28.698	915.261	95.040
Huisvestingslasten	3.314.159	2.687.855	626.304	2.970.140	344.019
Overige instellingslasten	2.651.962	2.477.400	174.562	2.593.170	58.792
Totaal lasten	42.323.710	39.194.978	3.128.732	38.862.727	3.460.983
Saldo baten en lasten	-1.775.104	-2.221.636	446.532	-615.753	-1.159.351
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	1.070	35.000	-33.930	7.724	-6.654
Financiële lasten	-	-	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	1.070	35.000	-33.930	7.724	-6.654
Nettoresultaat	-1.774.034	-2.186.636	412.602	-608.029	-1.166.005

Bestemming van het resultaat

Het resultaat wordt bestemd naar de verschillende bestemmingsreserves en de algemene reserve.

Tabel: resultaatbestemming

	Stand 31-12-2017	Mutatie In 2018	Resultaat 2018	Stand 31-12-2018
Algemene reserve	9.231.332		-1.867.986	7.363.346
Bestemmingsreserve kw aliteit	2.453.698			2.453.698
Bestemmingsreserve w erkdrukmiddelen	-		45.182	45.182
Bestemmingsreserve passend onderw ijs	1.073.740		48.770	1.122.510
Totaal	12.758.770		-1.774.034	10.984.736

Flynth Audit B.V.
Gewaamerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

20

De lasten passend onderwijs in 2018 waren € 48.770 lager dan de baten passend onderwijs, waardoor de bestemmingsreserve passend onderwijs met € 48.770 verhoogd wordt.

De bestemmingsreserve kwaliteit verandert niet en blijft in de toekomst beschikbaar voor professionalisering.

Nieuw dit jaar zijn de werkdrukmiddelen. Het niet bestede bedrag aan werkdrukmiddelen in 2018 bedraagt € 45.182 en wordt toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve werkdrukmiddelen. Het restant van het negatieve resultaat wordt bestemd naar de algemene reserve. De algemene reserve daalt hierdoor met € 1.867.986.

Kasstroomoverzicht

Tabel: kasstroom uit operationele activiteiten

	2018	2017
Saldo baten en lasten	-1.775.104	-610.608
Afschrijvingen	1.008.280	915.261
Mutatie voorzieningen	-367.386	411.972
Mutatie vorderingen	-134.952	-30.789
Mutatie kortlopende schulden	47.223	-1.152.035
Ontvangen interest	1.070	2.579
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-1.220.870	-463.620
Investerings in materiële vaste activa	-982.058	-1.077.522
Overige investeringen in financiële vaste activa	-63.903	-26.390
Langlopende schuld	12.795	-27.162
Mutatie liquide middelen	-2.254.033	-1.594.694

De liquide middelen zijn in 2018 met € 2.254k afgenomen. Belangrijkste oorzaak is het negatieve resultaat van - € 1.775k (exclusief rente). Verder zijn de liquide middelen gedaald door een afname van de voorzieningen (- € 367k), vorderingen (- € 134k), investeringen in materiële vaste activa (€ 982k) en financiële vaste activa (-€ 64k). De kasstroom wordt positief beïnvloed door een kleine toename in de kortlopende schulden (€ 47k).

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

21

Financiële kengetallen

De waarden van de financiële kengetallen zien er eind 2018 als volgt uit:

Tabel: waarden financiële kengetallen

Kengetal	2018	2017	Signaleringsgrens CvB en RvT	
			ondergrens	bovengrens
Solvabiliteit 1)	57,4%	60,1%	30%	n.v.t.
2)	74,8%	77,6%	30%	
Liquiditeit	3,0	3,5	0,5	2
Rentabiliteit	-4,4%	-1,6%	-1%	1,50%
Kapitalisatiefactor	47%	55%	40%	40%
Weerstandvermogen	16%	21%	10%	n.v.t.
Huisvestingsratio	7,8%	7,6%	n.v.t.	10%

Solvabiliteit

1) *Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.*

2) *Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.*

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en geeft daarmee inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

De solvabiliteit van SALTO van 57% en 75% wil zeggen dat het vermogen grotendeels uit eigen vermogen bestaat. De solvabiliteit ligt ruim boven de signaleringsgrens. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van SALTO goed is en dat SALTO in staat is aan haar verplichtingen op langere termijn te voldoen.

Liquiditeit

De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn (korter dan een jaar) aan haar verplichtingen kan voldoen.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 3 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan o.a. gemeente, crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva. De liquiditeit is afgenomen door het negatieve resultaat in 2018.

SALTO heeft op 31 december 2018 de beschikking over € 12.117k aan liquide middelen en heeft daarnaast € 1.897k open staan aan nog te ontvangen bedragen. Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar betaald moeten worden, te weten € 4.707k. De liquiditeitspositie van SALTO is goed.

Rentabiliteit

Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief rentebaten).

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

SALTO heeft op de totale baten (inclusief rentebaten) van € 40,5 miljoen een negatief resultaat behaald van - € 1.775k. Dit is -4,4% van de baten.

Kapitalisatiefactor

Het balanstotaal minus de materiële vaste activa betreffende onroerende goederen gedeeld door de totale baten.

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe efficiënt een schoolbestuur omgaat met het kapitaal. De kapitalisatiefactor zit eind 2018 met 47% boven de signaleringsgrens van 40%.

Het negatieve resultaat veroorzaakt een lager balanstotaal met lagere kapitalisatiefactor, waardoor de financiële ruimte is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit is overeenstemming met de plannen om de financiële ruimte in te zetten in het onderwijs. Dat geldt ook voor de volgende jaren, waardoor de kapitalisatiefactor de komende jaren verder daalt richting de signaleringsgrens.

Flynn Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

22

Weerstandsvermogen

Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbaten (inclusief financiële baten).

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de organisatie er in slaagt om niet voorziene en tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's te financieren.

Het weerstandsvermogen bedraagt eind 2018 16%. Daarmee ligt het weerstandsvermogen boven de signaleringsgrens van minimaal 10%. Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning- en controlcyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten hiervan heeft SALTO dus ruim voldoende weerstandsvermogen.

Huisvestingsratio

De lasten van huisvesting gedeeld door de totale lasten (inclusief financiële lasten).

De huisvestingsratio geeft aan hoeveel van de totale lasten besteed is aan huisvestingslasten. Hoe hoger de huisvestingslasten hoe minder er besteed kan worden aan overige onderwijslasten zoals personeel. De huisvestingsratio is in 2018 7,8%. De huisvestingsratio ligt daarmee onder de signaleringswaarde van de Inspectie van maximaal 10%.

Toelichting op de financiële positie en gang van zaken verslagjaar

Grondslagen

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Toelichting op de balans

Het balanstotaal is in vergelijking met eind 2017 afgenomen met € 2.081k. Het balanstotaal bedraagt eind 2018 € 19.144k. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen in de balans t.o.v. de eindbalans van 2017 weergegeven aan zowel de activa als de passivakant van de balans.

Tabel: balansverschillen t.o.v. vorig jaar

Belangrijkste verschillen balans t.o.v. vorig jaar x 1.000 euro	Activa	Passiva
Lagere investeringen in inventaris, apparatuur en leermiddelen dan afschrijvingen en desinvesteringen (mede door verlaging afschrijvingstermijn ICT laptops, tablets en lpads)	-26	
Toename financiële vaste activa	64	
Toename vorderingen	135	
Afname liquide middelen door resultaat en afname kortlopende schulden	-2.254	
Afname eigen vermogen met negatieve resultaat over 2018		-1.774
Per saldo afname personele voorziening (jubileum en uitkeringskosten, die niet door het Participatiefonds worden vergoed)		-81
Afname voorziening onderhoud, gebaseerd op MOP en uitgesteld onderhoud van 2017 naar 2018		-286
Toename langlopende schulden door extra ontvangen 1e inrichting van de gemeente		13
Toename kortlopende schulden door o.a. hogere reservering voor vakantiegeld en hoger crediteurensaldo		47
	-2.081	-2.081

De financiële positie op balansdatum is prima. Alle financiële kengetallen liggen ruim boven de onderste signaleringsgrenzen van het college van bestuur en de raad van toezicht. De hoge kapitalisatiefactor geeft aan dat SALTO de komende jaren extra kan investeren in onderwijs. In de meerjarenbegroting in de continuïteitsparagraaf geven we aan hoe deze extra investering er de komende jaren uit ziet.

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmedingsdoeleinden.

23

Toelichting op de staat van baten en lasten

Het resultaat voor 2018 komt uit op - € 1.774k bij een begroot resultaat van - € 2.186k. Het verschil wordt veroorzaakt door hogere baten (€ 3.541k) en hogere lasten (€ 3.129) dan begroot. In de volgende tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting in 2018 weergegeven.

Tabel: verschillen realisatie t.o.v. begroting

Belangrijkste verschillen realisatie t.o.v. de begroting x 1.000 euro	Baten	Lasten
Hogere rijksbaten a.g.v. indexering tarieven in de bekostiging	2.482	
Hogere baten SWV PO Eindhoven a.g.v. indexering tarieven en uitkering reserves	187	
Hogere baten door meer groeibekostiging dan begroot	27	
Hogere rijksbekostiging a.g.v. subsidie asielzoekers en vreemdelingen	108	
Hogere inkomsten subsidies gemeente m.n. 3 extra Schakelklassen, die bij het opstellen van de begroting niet bekend waren	146	
Extra vergoeding gemeente inzake afrekening huren SPIL voorgaande jaren tot 1 juli 2018	195	
Lagere rente baten	-34	
Vrijval ziekte w etgelden 2012	96	
Subsidie Internationalisering, niet begroot	101	
Hogere ouderbijdragen, overblijfgelden, sponsoring	142	
Hogere overige vergoedingen en opbrengsten: loonheffing, Nufic subsidie, cultuurfonds, extra inkomsten medegebruik	86	
Hogere loonkosten voornamelijk door nieuwe cao per 1/8/2018		1.942
Hogere kosten uitbestedingen (inhuur, arrangementen, sport en bewegen)		123
Hogere loonkosten inhuur Driessen		325
Hogere kosten nascholing		47
Hogere kosten MD trajecten (o.a. doorbraakteam, studiereis)		47
Lagere ARBO kosten		-40
Kosten subsidie internationalisering (zie ook verkregen subsidie)		131
Hogere te verrekenen uitkeringskosten Participatiefonds		110
Lagere kosten outplacement/transitievergoeding		-162
Lagere afschrijvingskosten omdat investeringen later in het jaar plaatsvonden dan begroot		-49
Hogere energiekosten (overstap energieleveranciers en problemen daarbij)		161
Hogere schoonmaakkosten		72
Hogere dotate onderhoudsvoorziening SPIL i.v.m. nog te besteden uitgaven afrekening huren SPIL gemeente (zie ook extra vergoeding)		195
Hogere kosten dagelijks onderhoud o.a. G4S ontruimingsplannen/ plattegronden en schoolplein Klimboom		141
Hogere kosten medegebruik (incl interne huurkosten Expertisedienst)		27
Lagere ICT kosten (licentiekosten worden als materiaalverbruik verantwoord)		-107
Hogere reprokosten		46
Hogere kosten materiaalverbruik (inclusief licentiekosten)		206
Hogere kosten ouderbijdragen en overblijven (zie ook hogere ouderbijdragen)		76
Lagere beheerskosten (oa juridische zaken) en geen incidentele kosten		-102
Subtotaal verklaard	3.536	3.189
Hierboven niet verklaard (optelsom kleine verschillen)	5	-60
Totaal	3.541	3.129

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarderingsdoeleinden:

24

GPL in 2018

De hoogte van de lumpsumbekostiging personeel wordt bepaald door leerlingenaantallen en de hoogte van de gemiddelde personele last (bekostigings GPL). De gewogen gemiddelde leeftijd van het onderwijzend personeel op 1 oktober t-1 bepaalt de hoogte van de bekostigings GPL. De feitelijke GPL in deze periode voor SALTO lag hoger bij de basisscholen en de sbo's, waardoor SALTO tekort komt op de lumpsumbekostiging personeel. Dit tekort moet gecompenseerd worden met bijvoorbeeld het budget personeels- en arbeidsmarktbeleid of de prestatiebox. De bekostigings GPL en de feitelijke GPL voor SALTO bedroegen in 2018:

Tabel: gemiddelde personele last (GPL) in 2018

	Bekostigings GPL	Feitelijke GPL	Vershil
Sbo in 2018	67.259	71.837	-4.578
Bao in 2018	63.413	67.565	-4.152

Een aantal scholen heeft onevenredig nadeel van een lage bekostigings GPL ten opzichte van de feitelijke GPL. In het kader van solidariteit ontvangen SALTO-scholen die een groter nadelig GPL-verschil hebben dan het SALTO-gemiddelde een bovenschoolse bijdrage.

4.2 Treasuryparagraaf

SALTO heeft sinds 2015 geen beleggingen meer, maar de tegoeden staan op spaarrekeningen en de lopende rekening. Het saldo op de spaarrekeningen bedroeg eind december 2018 € 10,7 miljoen en op de lopende rekening € 0,9 miljoen. De rente op de spaarrekeningen is in 2018 weinig veranderd t.o.v. 2017 en varieert van 0% tot 0,05% eind 2018.

Het treasurybeleid in 2018 is onveranderd en is in overeenstemming met het treasurystatuut. Het treasurystatuut is in overeenstemming met de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2017 van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2017 met kenmerk WJZ/800938.

Op basis van de liquiditeitenplanning gebaseerd op de meerjarenbegroting 2019-2022 en de rentevisie van verschillende banken wordt het treasurybeleid van 2018 gecontinueerd in 2019. Het treasuryplan 2019-2022 is besproken in de treasurycommissie en is onderdeel van de vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022.

4.3 Continuïteitsparagraaf

In deze continuïteitsparagraaf geven we aan hoe omgegaan wordt met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid. Onderstaand worden de verwachte exploitatieresultaten en de ontwikkeling van de vermogenspositie van SALTO weergegeven. Deze zijn onderdeel van de vastgestelde meerjarenbegroting 2019 t/m 2022.

De rijksbaten in de meerjarenbegroting zijn gebaseerd op de huidige leerlingenaantallen en de leerlingenprognose. De loonkosten zijn gebaseerd op de huidige en toekomstige begrote formatie.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

25

Gegevensset

Tabel: leerlingenprognose en begrote formatie

	Realisatie verslagjaar 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Leerlingenaantallen 1 okt t				
- Leerlingen basisscholen	6.177	6.177	6.182	6.177
- Leerlingen sbo's	172	165	165	165
- Leerlingen IGBO afdeling RISE		95	230	230
Totaal leerlingenaantallen 1 okt t	6.349	6.437	6.577	6.572
Personele bezetting in fte				
- Management/directie	20	19	19	19
- Onderwijzend personeel	351	331	335	335
- Overige medewerkers OOP	46	41	42	42
- Vaste flexpool	32	30	30	30
- Fte pool 2	20	12	8	5
- FTE I-coaches	3	4	4	4
- FTE kweekvijver, bouwleider, IB bovenchools en pilot zij instroom	6	7	7	7
- Expertisedienst	6	7	7	7
- Overige medewerkers bestuursbureau (incl CvB)	15	16	16	16
Totale bezetting in fte	501	466	468	464

Toelichting gegevensset met verwachte ontwikkelingen

De leerlingenaantallen op de basisscholen zullen naar verwachting licht stijgen door de toename van leerlingen op de internationale afdeling(en). Het aantal sbo-leerlingen zal licht dalen. De leerlingenprognose van de basisscholen is behoudender dan de verwachte leerlingenstijging binnen de gemeente Eindhoven. Dit in tegenstelling tot de landelijke daling van het aantal leerlingen.

De personele bezetting is gerelateerd aan de begrote baten die gebaseerd zijn op de verwachte leerlingenaantallen t-1. De rijksbesteding daalt in schooljaar 2018/2019 door de lagere leerlingenaantallen van 1 oktober 2017. Ook voor schooljaar 2019/2020 zal de rijksbesteding dalen door de lagere leerlingenaantallen van 1 oktober 2018.

De baten zware ondersteuning dalen in de toekomst vanwege de negatieve verevening van het samenwerkingsverband. Door deze lagere baten en door het terugdringen van het tekort op de personele exploitatie daalt de begrote formatie de komende jaren.

In de begrote formatie van de vastgestelde meerjarenbegroting is nog geen rekening gehouden met de verhoging van het budget voor werkdrukmiddelen. De verwachting is dat de afbouw van pool 2 gerealiseerd wordt door instroom op de scholen, gefinancierd met de hogere werkdrukbat. De formatie daalt daardoor minder dan begroot.

Meerjarenbegroting

De toekomstige resultaten zijn naar verwachting negatief. Anders gezegd: we investeren de komende jaren meer in het onderwijs dan we van het rijk ontvangen. Daarmee teren we in op onze reserve en daalt de kapitalisatiefactor richting de vastgestelde norm. De komende jaren worden de tekorten gefinancierd met de bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls, de bestemmingsreserve passend onderwijs en de algemene reserve. Met deze extra investeringen zorgen we er wel voor dat we binnen het afgesproken financiële kader blijven.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmaakt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft

Paraaf voor waarmakingsdoeleinden.

Tabel: meerjarenbegroting

	Realisatie verslagjaar 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Baten				
Rijksbijdragen OCW	38.240.621	37.916.998	37.206.115	37.145.473
Overige overheidsbijdragen	892.374	918.117	535.821	535.821
Overige baten	1.094.766	591.755	591.755	591.755
Totaal baten	40.548.606	39.426.871	38.333.692	38.273.049
Lasten				
Personele lasten	35.347.288	35.310.939	33.509.342	32.958.432
Afschrijvingen	1.010.301	1.092.142	1.232.821	1.257.319
Huisvestingslasten	3.314.159	2.698.825	2.633.562	2.633.940
Overige instellingslasten	2.651.962	2.559.966	2.492.966	2.458.358
Totaal lasten	42.323.710	41.661.871	39.868.692	39.308.049
Saldo baten en lasten uit gewone bedrijfsvoering	-1.775.104	-2.235.000	-1.535.000	-1.035.000
Saldo financiële bedrijfsvoering	1.070	35.000	35.000	35.000
Totaal resultaat	-1.774.034	-2.200.000	-1.500.000	-1.000.000

Belangrijke ontwikkelingen mede op basis van gegevensset en bekostigingsvariabelen

De negatieve resultaten in de begroting worden veroorzaakt door het lagere leerlingenaantal van 1 oktober 2017 en 2018 en een daling van het aantal gewichtenleerlingen, wat resulteert in lagere rijksbaten. Ook de verwachte daling van de baten van het samenwerkingsverband voor zware ondersteuning zorgt voor een negatief resultaat. In de meerjarenbegroting is te zien dat de baten dalen. De lasten dalen bewust niet evenredig mee, omdat we extra kosten maken in het kader van het strategisch beleidskader (vakleerkrachten gym, I-coaches, kweekvijver) en schoolplannen. Het bewust begrote tekort op de exploitatie bouwen we de komende jaren af om binnen het vastgestelde financiële kader te blijven.

Meerjaren balans

In de meerjaren balans wordt ervan uitgegaan dat het resultaat het effect in de vlottende activa (kasstroommutatie) bepaalt. Voor de overige activa worden geen veranderingen begroot. De investeringen in materiële vaste activa stellen we gelijk aan de afschrijvingen. Het eigen vermogen neemt in de komende jaren af als gevolg van de verwachte negatieve resultaten in de jaren 2019 t/m 2021. Daarbij zal de bestemmingsreserve kwaliteit ingezet worden en een deel van de algemene reserve en de reserve passend onderwijs. In de meerjaren balans gaan we ervan uit dat de voorzieningen en de overige schulden niet veranderen, waardoor het balanstotaal de komende jaren daalt.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

27

Tabel: meerjaren balans

	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Activa				
Materiële vaste activa	5.049.271	5.587.513	5.587.513	5.587.513
Financiële vaste activa	<u>132.358</u>	<u>80.636</u>	<u>80.636</u>	<u>80.636</u>
<i>Vaste activa</i>	<i>5.181.629</i>	<i>5.668.149</i>	<i>5.668.149</i>	<i>5.668.149</i>
Vorraden	-	-	-	-
Vorderingen	1.844.919	1.896.641	1.896.641	1.896.641
Effecten	-	-	-	-
Liquide middelen	<u>12.117.088</u>	<u>9.378.846</u>	<u>7.878.846</u>	<u>6.878.846</u>
<i>Vlottende activa</i>	<i>13.962.007</i>	<i>11.275.487</i>	<i>9.775.487</i>	<i>8.775.487</i>
Totale Activa	19.143.636	16.943.636	15.443.636	14.443.636
Passiva				
Eigen vermogen	10.984.736	8.784.736	7.284.736	6.284.736
Voorzieningen	3.342.584	3.342.584	3.342.584	3.342.584
Langlopende schulden	109.316	109.316	109.316	109.316
Kortlopende schulden	4.707.000	4.707.000	4.707.000	4.707.000
Totale Passiva	19.143.636	16.943.636	15.443.636	14.443.636

Toelichting op de investeringen en financiering

De investeringen voor de komende jaren worden gefinancierd met eigen vermogen. Voor 2019 begroten we een hoger bedrag aan investeringen dan de afschrijvingskosten voor dat jaar en neemt de waarde van de materiële vaste activa toe. De jaren erna gaan we er van uit dat de investeringen gelijk zijn aan de afschrijvingskosten voor dat jaar.

De begrote financiële kengetallen

De begroting en de meerjaren balans leiden tot de volgende waarden van de financiële kengetallen³:

Tabel: financiële kengetallen meerjarenbegroting

Financiële kengetallen	Signalering	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Solvabiliteit 2	>30%	75%	72%	69%	67%
Liquiditeit (current ratio)	0,5-2	3,0	2,4	2,1	1,9
Rentabiliteit	-1%- 1,5%	-4,4%	-5,6%	-3,9%	-2,6%
Kapitalisatiefactor	40% in 2018; 38% daarna	47%	43%	40%	38%
Weerstandvermogen PO	10%	16%	8%	5%	2%
Weerstandvermogen 2	15%	27%	22%	19%	16%
Huisvestingsratio	<10%	8%	6%	7%	7%

De financiële situatie blijft de komende jaren ook met de extra investeringen in het onderwijs zeer goed. Doordat de baten dalen heeft het negatieve resultaat tot gevolg dat we in 2021 op de

³ De toekomstige financiële kengetallen wijken af van de gepresenteerde kengetallen in de vastgestelde meerjarenbegroting omdat de cijfers van 2018 gewijzigd zijn ten opzichte van de geprognosticeerde cijfers 2018 in de vastgestelde meerjarenbegroting.

Financiële
Gewaarmerkt op
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

signaleringsgrens zitten van de kapitalisatiefactor. Het weerstandsvermogen PO^4 daalt onder de vastgestelde signaleringsgrens, maar blijft nog wel boven de landelijke signaleringsgrens van 15% met de formule eigen vermogen/totale baten x 100%. Het weerstandsvermogen PO daalt door de toename van de materiële vaste activa. In 2019 zijn de investeringen hoger dan de afschrijvingen waardoor de waarde van de materiële vaste activa toeneemt in 2019. De jaren erna blijft de waarde van de materiële activa gelijk. Door de daling van de rijksbaten, daalt vervolgens het weerstandsvermogen PO verder in de jaren 2020 t/m 2022. De rentabiliteit overschrijdt de signaleringsgrens, maar dit is een bewuste keuze. De goede financiële uitgangssituatie stelt ons in staat om de komende jaren extra te blijven investeren in het onderwijs.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Veel risico's hebben te maken met onzekerheden over de financiële gevolgen tijdens het opstellen van de begroting. De begroting als sturingsinstrument verliest daardoor helaas aan waarde. In de tweemaandelijks financiële rapportage en de trimesterrapportage verrekenen we de financiële risico's als ze zich voordoen door deze te verdisconteren in de prognose van de eindcijfers. Hieronder verwoorden we enkele financiële risico's die kunnen leiden tot afwijkingen met de begroting, aangevuld met risico's van toekomstige ontwikkelingen en beleidskeuzes.

Hogere salarissen, premiestijging Participatiefonds en Personele bekostiging van het rijk

De definitieve vaststelling van de rijksbekostiging vindt, zoals elk jaar, pas na afloop van de periode plaats. Vooraf is niet duidelijk in hoeverre de stijgende salariskosten worden gecompenseerd door de personele bekostiging van het rijk (lumpsumbekostiging). Voor 2018 bleek dat de loonstijging, zoals is afgesproken in de cao, en de premiestijging van het pensioenfonds, inderdaad is gecompenseerd door de rijksbekostiging. Uitgaande van de voorlopige beschikking personele bekostiging is dit voor 2019 niet het geval: de loonkostenstijging door cao en pensioenpremie is groter dan de stijging van de personele bekostiging. In de begroting gaan we ervan uit dat de bekostiging aansluit bij de stijgende tarieven van de loonkosten. Daarmee lopen we een financieel risico.

Wijziging van de gewichtenregeling

Per 1 augustus 2019 wijzigt de gewichtenregeling. Het totale budget voor de gewichtenregeling blijft nagenoeg gelijk voor SALTO, maar het berekende bedrag per school wijzigt. Voor 2019 handhaven we de rekenregels van de huidige (oude) gewichtenregeling voor de toekenning aan de scholen, omdat de formele regelgeving en bedragen pas in augustus 2019 bekend zullen zijn. Het moment is dusdanig laat in het jaar en daarmee in de lopende begroting, dat er bewust voor is gekozen de huidige regeling te handhaven. Het risico van een verschil tussen de begrote bekostiging en de daadwerkelijke bekostiging is niet begroot en ligt bovenschools.

Budget werkdrukmiddelen

De besteding van het budget werkdrukmiddelen wordt bepaald door de scholen met instemmingsrecht van de personele geleding van de MR. De inzet van de werkdrukmiddelen kan in strijd zijn met de kaders, waardoor het risico bestaat dat de financiële dekking voor een groep medewerkers wegvalt, terwijl andere medewerkers worden aangetrokken die gefinancierd worden met de werkdrukmiddelen.

Lagere ondersteuningsbaten i.v.m. Passend Onderwijs

Via het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV) ontvangt SALTO baten voor lichte en zware ondersteuning. Het SWV heeft de baten lichte en zware ondersteuning voor SALTO voor de komende jaren bekend gemaakt. Uit de begroting van het SWV blijkt dat de baten zware ondersteuning de komende jaren licht dalen door de negatieve verevening die van toepassing is op het SWV. Deze baten zijn overgenomen in de SALTO begroting. Mocht de begroting van het SWV niet gehaald worden door bijvoorbeeld een hogere doorverwijzing naar het speciaal onderwijs, dan heeft dat invloed op de resultaten van SALTO. Vanaf 2018 wordt de bestemmingsreserve passend onderwijs ingezet om de daling van de baten van het SWV te compenseren. Op dit moment ziet het SWV een stijging van het aantal SO leerlingen. Het heeft de aandacht van het SWV.

⁴ Formule weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbaten * 100%

Flynth Audit B.V.

Gewaarsmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Tekort op de materiële instandhouding van het rijk

De materiële bekostiging loopt al jaren achter bij de feitelijke materiële lasten en komt gemiddeld per brinnummer uit op een tekort van € 25k tot € 50k. In de begroting houden we rekening met de tekorten in de materiële exploitatie.

Onderhoud buitenkant gebouw en voorziening onderhoud

Vanaf 2015 is SALTO verantwoordelijk voor het buitenonderhoud. Daartoe ontvangen we een rijksbijdrage. De hogere rijksbaten voor buitenonderhoud begroten we als dotatie aan de onderhoudsvoorziening buitenkant. Op basis van het meerjaren onderhoudsplan lijkt het erop dat we hiermee toekunnen. Mocht dit niet het geval zijn dan ligt het risico op buitenonderhoud bovenschools. De wijze waarop hoogte van de voorziening onderhoud wordt berekend, komt – net als bij andere onderwijsinstellingen - niet geheel overeen met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Mogelijk moet de componentenberekening toegepast worden in de toekomst. Dit leidt tot het ophogen van de voorziening groot onderhoud ten koste van de reserve.

Multifunctionele accommodaties

Drie SALTO scholen zitten in multifunctionele accommodaties. In de begroting gaan we ervan uit dat de kosten voor onderhoud en energie die de gemeente vraagt voor deze gebouwen gelijk is aan de vergoeding die deze scholen ontvangen vanuit de bekostiging van het rijk (de materiële instandhouding). Het risico is aanwezig dat de gemeente een hogere vergoeding vraagt voor onderhoud en energie.

Ziekteverzuim en Eigen risicodragerschap vervanging

Sinds 1 augustus 2015 is SALTO eigen risicodragers voor ziektevervanging. Dit betekent dat er (bijna) geen premie wordt afgedragen aan het Vervangingsfonds, maar we ook geen kosten voor vervanging kunnen declareren. In 2017 is ook het Risicofonds stopgezet en is SALTO ook eigen risicodragers voor het onderwijs ondersteunend personeel.

Intern wordt gerekend met een fictieve premie op de salarissen om de kosten van ziektevervanging te dekken. Bij een ziekteverzuim van 6 % draait de organisatie quitte. Bij een hoger ziekteverzuim dan 6% en/of bij een zeer ongelijkmatige spreiding van het ziekteverzuim over het jaar zijn de kosten hoger dan de ingehouden premie. Dit risico ligt bovenschools en is niet begroot.

Vervangingspool

In 2016 is ervoor gekozen om een groot deel van de vervangingsbehoefte in te vullen met vast personeel ter bevordering van de onderwijskwaliteit en vanwege de ketenbepaling in de Wet Werk en Zekerheid. Voor de vervanging van ziekte, zwangerschap en ouderschapsverlof is 33 fte aangenomen en voor 2018 30 fte begroot. Deze 30 fte staat gelijk aan ca 70% procent van de gemiddelde vervangingsbehoefte van de afgelopen jaren. De vraag naar vervanging doet zich helaas niet verspreid over het jaar voor, maar kent pieken en dalen. Bij een piekbehoefte zal alsnog extern personeel ingehuurd moeten worden bij Driessen. Dit leidt tot extra kosten. Bij een lagere behoefte worden niet alle vervangers ingezet voor ziekte-, zwangerschaps- of ouderschapsverlof vervanging. De vervangers werken dan extra op de scholen terwijl de loonkosten doorlopen ten laste van kostenplaats bovenschools. Hoe groter de afwijking van pieken en dalen ten opzichte van de gemiddelde vervangingsbehoefte hoe groter het financiële risico. Dit risico ligt bovenschools, maar is niet begroot.

WGA premie

Als eigen risicodragers voor de WGA heeft SALTO een verzekering afgesloten bij de Goudse Verzekeringen. De premie wordt achteraf bijgesteld o.b.v. het risicoprofiel en de loonsom van SALTO. De loonkostenbegroting houdt rekening met het meest actuele premiepercentage. Het risico van een premieverhoging is niet begroot.

In de loonkostenbegroting is geen rekening gehouden met een eigen risicodragerschap ten aanzien van de WGA voor flexmedewerkers. Er wordt uitgegaan van de huidige situatie (aansluiting en premie via het UWV).

Financieel risico bij ontslag en verandering Participatiefonds

Medewerkers die ontslagen zijn bij SALTO en medewerkers waarvan het tijdelijke contract niet wordt verlengd kunnen een werkloosheidsuitkering aanvragen. SALTO loopt het risico dat de kosten van deze uitkeringen verhaald worden op SALTO. Via een voorziening dekken we dit risico af voor zover

Gewaarmerkt als staat waarop onzekerheid
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

30

we een inschatting kunnen maken van de kosten. Ontslagen medewerkers hebben bovendien recht op een transitievergoeding, waardoor de kosten bij ontslag nog hoger worden. In de begroting houden we hier geen rekening mee. Ook houden we nog geen rekening met de aanstaande veranderingen van het Participatiefonds m.b.t. de invoering van een eigen risico van 50%. Dit hoge eigen risico zorgt ervoor dat we nog hogere eisen moeten stellen aan werving & selectie.

Privacy risico's

Met de maatschappelijke aandacht voor privacybescherming, de aanscherping van de wetgeving en de toenemende claimcultuur neemt het aantal rechtszaken mogelijk toe. SALTO heeft twee functionarissen gegevensbescherming, gedragsregels opgesteld t.a.v. privacy en een cyberverzekering afgesloten. De kosten hiervan zijn opgenomen in de begroting.

Zwaardere problematiek leerlingenpopulatie

Niet alleen op de sbo's, maar ook op de basisscholen neemt de zwaarte van de problematiek van leerlingen toe. Om leerkrachten te faciliteren zal er extra geïnvesteerd worden in personele ontwikkeling en tijdelijk extra handen in de groep, bijvoorbeeld gefinancierd met werkdrukmiddelen.

Arbeidsmarktontwikkeling

Het aanbod van leerkrachten en directeuren op de arbeidsmarkt neemt af. We verwachten dat deze trend zich de komende jaren voortzet. Daarmee wordt het voor SALTO moeilijker om vacatures ingevuld te krijgen. Met pool 2, de kweekvijver voor directeuren, bovenschoolse bouwcoördinatoren en IB-ers speelt SALTO in op verwachte personeelstekorten. In de komende jaren stromen deze medewerkers in op vacatures bij de scholen en daalt de bovenschoolse formatie. Daarmee vermindert ook de mogelijkheid voor scholen om op relatief eenvoudige wijze vacatures te vervullen.

Internationalisering

Om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar internationaal onderwijs starten we in 2019 met een internationale afdeling. Deze afdeling moet SALTO voorfinancieren, waarbij het risico aanwezig is dat de voorfinanciering niet (geheel) wordt vergoed.

Risicomanagement en interne beheersing

Eind 2017/begin 2018 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd, met geactualiseerde adviezen over de hoogte van de reserve en de beheersmaatregelen. Het advies over de reserve is opgenomen in het financieel plan 2018-2021. De beheersmaatregelen zijn vertaald in actieplannen en in de begroting. De voortgang van de beheersmaatregelen wordt gevolgd in de trimesterrapportages. Hierdoor is de risicoanalyse ingebed in de reguliere planning-en-controlcyclus.

Het interne risicobeheersingssysteem opereert op diverse niveaus:

- Het toetsingskader van de raad van toezicht (met onder andere de financiële kengetallen uit het financieel plan) toetst het beleid en voorkomt dat beslissingen worden genomen die de continuïteit van de organisatie in gevaar brengen.
- De voortgang van beleid en projectplannen en de voortgang van beheersmaatregelen worden gevolgd in de trimesterrapportages. De trimesterrapportage bevat verder informatie over de financiële uitputting, gerelateerd aan de begroting. De prognosekolom geeft een doorkijk naar het einde van het jaar. Ten slotte wordt er gerapporteerd over risicosignalen, zoals leerlingenaantallen, formatie en verzuim.
- Directeuren werken met het jaarplanformat de schoolplannen uit in activiteiten, kengetallen en inzet van middelen. Hierdoor is de relatie tussen het strategisch beleidskader en de schoolplannen beter geborgd en is ook op schoolniveau sprake van een koppeling tussen beleid en geld. Het jaarplanformat vormt de basis voor de schoolrapportage. De schoolrapportages dienen vervolgens als onderlegger voor de stichtingsbrede trimesterrapportages.
- Via de schoolrapportages en klantenteamgesprekken worden de ontwikkelingen en risico's op de scholen gemonitord en (andersom) wordt strategisch beleid vertaald naar het onderwijs.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

31

- De beschrijving van werkprocessen zorgt ervoor dat werkzaamheden op elkaar afgestemd worden. Door de resultaten van de werkprocessen te benoemen wordt voor iedereen tastbaar wat er verwacht wordt en wat de bijdrage is aan een optimale organisatie.
- De financiële afdeling voert gedurende het jaar verschillende interne audits uit. Door de samenwerking met het administratiekantoor is er een externe toets op de financiële administratie.
- De accountant voert jaarlijks een interim controle uit waarbij de administratieve organisatie onder de loep wordt genomen. De adviezen van de accountant worden opgevolgd en komen terug in de managementrapportage.

Veel risico's hebben te maken met onzekerheden in de bekostiging. Door de ontwikkelingen op de voet te volgen via de managementrapportages, door een flexibele schil in de formatie en de financiële buffer zijn we in staat om de kostenstructuur tijdig bij te stellen als dat nodig is of het tekort te financieren met de reserve.

Governance ontwikkelingen

Het interne toezicht vindt plaats in de vorm van het raad van toezicht-model. Aan de hand van de jaar- en verantwoordingskalender wordt voorzien in de informatiebehoefte van de raad van toezicht. Met de raad van toezicht trimesterrapportage blijft de raad van toezicht op de hoogte van de voortgang van beleidsdoelstellingen, projecten en beheersmaatregelen. Met signaalkleuren is aangegeven wat de voortgang is. Daarnaast is in de rapportage aandacht voor risicosignalen met betrekking tot onderwijskwaliteit, leerlingenaantallen, formatieomvang en financiën.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

32

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Kengetallen scholen

School	datum	aantal leerlingen 4-7 jaar	aantal leerlingen vanaf 8 jaar	aantal groepen	aantal leerlingen naar sbo	aantal leerlingen naar so
13BP 't Karregat	1-10-2016	190	197	17	3	2
	1-10-2017	153	226	18	5	2
	1-10-2018	132	221	16	2	5
13HD Louis Buelens	1-10-2016	62	56	7	5	0
	1-10-2017	51	61	6	0	1
	1-10-2018	45	61	6	2	0
13MG De Opbouw	1-10-2016	193	153	15	2	3
	1-10-2017	182	157	15	2	2
	1-10-2018	182	147	15	4	1
13RA Strijp Dorp	1-10-2016	97	46	7	1	2
	1-10-2017	98	47	7	2	0
	1-10-2018	101	57	7	2	0
13YM De Hobbitstee	1-10-2016	90	83	8	3	0
	1-10-2017	99	78	8	2	0
	1-10-2018	92	90	8	0	2
14BT Cornelis Jetses	1-10-2016	96	110	10	0	1
	1-10-2017	91	111	10	1	0
	1-10-2018	97	106	10	0	1
14EV De Ontmoeting	1-10-2016	138	126	11	0	1
	1-10-2017	137	125	11	1	0
	1-10-2018	133	130	11	0	2
14HO De Klapwiek	1-10-2016	194	197	17	0	0
	1-10-2017	151	205	16	3	0
	1-10-2018	145	200	18	2	0
17KZ De Driesprong	1-10-2016	70	54	8	0	0
	1-10-2017	58	57	7	0	1
	1-10-2018	53	56	7	0	0
17LW De Driestam	1-10-2016	197	207	16	1	1
	1-10-2017	205	177	16	0	1
	1-10-2018	197	179	16	2	1
17NO Hanevoet	1-10-2016	90	111	9	0	0
	1-10-2017	89	100	8	0	0
	1-10-2018	77	100	8	0	0
17NZ De Klimboom	1-10-2016	211	200	16	2	0
	1-10-2017	196	193	16	1	0
	1-10-2018	204	197	16	3	0
17PF Floralaan	1-10-2016	244	264	22	1	0
	1-10-2017	212	251	20	0	1
	1-10-2018	192	230	19	1	2

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

School	datum	aantal leerlingen 4-7 jaar	aantal leerlingen vanaf 8 jaar	aantal groepen	aantal leerlingen naar sbo	aantal leerlingen naar so
17QK De Tempel	1-10-2016	90	82	8	2	1
	1-10-2017	82	89	8	0	4
	1-10-2018	85	95	9	1	3
17RM De Trinoom	1-10-2016	278	254	21	2	3
	1-10-2017	272	254	21	3	0
	1-10-2018	266	267	21	-1	2
17RY Reigerlaan	1-10-2016	211	214	17	1	0
	1-10-2017	200	218	17	1	1
	1-10-2018	197	217	17	1	1
21NA De Bergen	1-10-2016	99	92	8	0	0
	1-10-2017	85	98	8	0	1
	1-10-2018	67	99	8	0	1
23RA De Hasselbraam	1-10-2016	150	109	11	0	0
	1-10-2017	140	119	12	1	0
	1-10-2018	150	120	12	0	0
24AD De Vuurvlinder	1-10-2016	250	213	18	0	0
	1-10-2017	258	217	19	0	2
	1-10-2018	271	221	20	1	0
26PL De St@rtbaan	1-10-2016	331	367	29	3	4
	1-10-2017	314	389	29	2	1
	1-10-2018	300	398	30	0	1

SBO School	datum	aantal leerlingen	aantal groepen	aantal leerlingen naar so
12EP De Vijfkamp	1-10-2016	155	10	1
	1-10-2017	129	10	10
	1-10-2018	96	8	2
20ZJ JNS	1-10-2016	99	7	2
	1-10-2017	90	7	1
	1-10-2018	76	6	1

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarderingsdoeleinden.

34

Personeel

School	aantal fte 1-1-2018	aantal personen 1-1-2018	aantal fte 31-12-2018	aantal personen 31-12-2018	waarvan vrouw	gemiddelde leeftijd OP 31-12-2018
13BP 't Karregat	31,8	44	26,9	36	33	38,2
13HD Louis Buelens	12,1	17	11,4	17	14	44,3
13MG De Opbouw	24,4	31	24,5	33	28	39,0
13RA Strijp Dorp	12,2	14	12,5	15	12	38,0
13YM De Hobbitstee	11,8	15	12,4	18	15	41,0
14BT Cornelis Jetses	15,6	17	16,7	19	16	44,7
14EV De Ontmoeting	15,9	21	17,9	25	23	43,8
14HO De Klapwiek	22,3	30	22,4	31	26	36,9
17KZ De Driesprong	11,5	13	11,5	16	12	40,8
17LW De Driestam	23,2	30	26,3	35	32	43,2
17NO Hanevoet	13,3	18	13,0	19	18	46,8
17NZ De Klimboom	26,2	35	26,5	36	32	43,0
17PF Floralaan	29,3	38	28,2	38	35	38,8
17QK De Tempel	10,6	13	15,4	19	18	42,4
17RM De Trinoom	33,6	47	36,6	52	44	45,5
17RY Reigerlaan	26,5	33	27,6	35	28	40,0
21NA De Bergen	14,4	17	13,4	18	12	45,9
23RA De Hasselbraam	18,9	24	18,7	25	19	40,3
24AD De Vuurvlinder	29,5	39	32,2	42	36	34,8
26PL De St@rtbaan	44,5	61	48,8	64	54	39,2
12EP De Vijfkamp	21,7	31	17,9	26	23	42,3
20ZJ JNS	13,2	23	15,4	23	20	36,1

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

35

Verklaring van afkortingen

Bao	Basisonderwijs
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
fte	Full-time-equivalent (volledige arbeidsplaats)
GMR	Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad
GPL	Gemiddelde Personele Last
ICT	Informatie en CommunicatieTechnologie
MR	MedezeggenschapsRaad
OP	Onderwijzend Personeel
OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel
PO	Primair Onderwijs
SALTO	Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs Eindhoven/Samen Actief Leren Talenten Ontwikkelen
sbo	Speciaal BasisOnderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SWV	SamenWerkingsVerband
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WTF	WerkTijdFactor (1,000 WTF is een volledige arbeidsplaats). Zie ook fte

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

36

JAARREKENING

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdosleiden:

37

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: SALTO

Rechtsvorm: Stichting

Zetel: Eindhoven

Kvk-nummer: 17132101

Adres: Odysseuslaan 2, 5631 JM EINDHOVEN

Telefoon: 040-2606710

E-mailadres: salto@salto-eindhoven.nl

Internetsite: www.salto-eindhoven.nl

Bestuursnummer: 41248

Contactpersoon: A.L. Bus
Telefoon: 040-2606710
E-mailadres: salto@salto-eindhoven.nl

BRIN-nummers:

13BP	t Karregat
13HD	Louis Buelens
13MG	De Opbouw
13RA	Drents Dorp
13YM	De Hobbitstee
14BT	Cornelis Jetses
14EV	De Ontmoeting
14HO	De Klapwiek
17KZ	De Driesprong
17LW	De Driestam
17NO	Hanevoet
17NZ	De Klimboom
17PF	Floralaan
17QK	De Tempel
17RM	De Trinoom
17RY	Reigerlaan
21NA	De Bergen
23RA	De Hasselbraam
24AD	De Vuurvlinder
26PL	De Startbaan
12EP	De Vijfkamp
20ZJ	Jan Nieuwenhuizenschool

19 JUN 2019

betrokking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

 38

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa, worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Verder is ook het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Eindhoven e.o. aan te merken als verbonden partij.

De aard van de verbondenheid tussen de verbonden partijen is:

Het samenwerkingsverband levert een bijdrage aan de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen op onderdelen, die voortvloeien uit haar wettelijke taken op onderwerpen, die vanuit vraagsturing door de besturen worden aangegeven.

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Eindhoven e.o. streeft er naar door een goede samenwerking tussen regulier en speciaal basisonderwijs, zoveel mogelijk kinderen zo dicht mogelijk bij huis passend onderwijs te bieden. Het samenwerkingsverband is er van doordrongen, dat er voor een aantal kinderen een speciale orthopedagogische of orthodidactische omgeving nodig is, om hun mogelijkheden optimaal te benutten. Er zal altijd speciaal basisonderwijs (SBO) nodig zijn; wel zijn we er van overtuigd, dat dit voor minder kinderen kan gelden dan er nu in het speciaal basisonderwijs zitten en dat in de uitwerking variaties mogelijk zijn.

SALTO neemt ook deel in de in 2009 opgerichte Stichting Playing for Succes Eindhoven, statutair gevestigd in Eindhoven. Het doel van de stichting is het creëren en (doen) uitoefenen van een leercentrum met het doel het verbeteren van de (start)kwalificaties voor kinderen en jongeren in de regio Eindhoven in een buitenschoolse leeromgeving, hetgeen getracht wordt te realiseren op basis van een samenwerking tussen partners in onderwijs, betaald voetbal en welzijn.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Meubilair en inventaris	240	5,0	1.000
Apparatuur overig t/m 31-12-2012	84	14,3	1.000
Apparatuur overig miv 01-01-2013	60	20,0	1.000
Apparatuur en ICT overig	60	20,0	1.000
ICT: Ipads, laptops en tablets miv 01-01-2017	36	33,0	1.000
Onderwijsleerpakket (methoden)	96	12,5	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De ontvangen investeringssubsidies worden voor zover zij niet in mindering gebracht zijn op de materiële vaste activa als passiefpost in de balans opgenomen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Effect schattingswijziging afschrijving ICT uit 2013

De afschrijvingen van ICT zijn m.i.v. 2013 verlaagd van 7 naar 5 jaar.

Hierdoor kan beter ingespeeld worden op ICT ontwikkelingen.

Het effect hiervan voor de aanwezig activa op moment van aanpassen van de afschrijvingstermijn is in:

2013	€ 314.041 (hogere afschrijvingen)
2014	€ 22.297 (hogere afschrijvingen)
2015	€ -83.233 (lagere afschrijvingen)
2016	€ -76.820 (lagere afschrijvingen)
2017	€ -94.337 (lagere afschrijvingen)
2018	€ -69.508 (lagere afschrijvingen)
2019	€ -12.440 (lagere afschrijvingen)

Effect schattingswijziging afschrijving ICT uit 2017

De afschrijvingen van Ipads, laptops en tablets zijn verlaagd van 5 naar 3 jaar.

Hierdoor kan beter ingespeeld worden op ICT ontwikkelingen.

Het effect hiervan voor de aanwezig activa op moment van aanpassen van de afschrijvingstermijn is in:

2017	€ 29.616 (hogere afschrijvingen)
2018	€ 11.434 (hogere afschrijvingen)
2019	€ 1.143 (hogere afschrijvingen)
2020	-€ 25.621 (lagere afschrijvingen)
2021	-€ 16.572 (lagere afschrijvingen)

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten waarborgsommen. Deze waarborgsommen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Omdat de goederen waarvoor borg is betaald eigendom zijn voor de duur van het gebruik wordt er geen voorziening getroffen voor oninbaarheid.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Bestemmingsreserve passend onderwijs	Ontstaan uit baten zware ondersteuning die niet zijn uitgegeven en die beschikbaar moeten blijven voor passend onderwijs binnen SALTO.	Moet worden aangevraagd bij CvB en worden goedgekeurd door CvB	1.122.509
- Reserve kwaliteit	De bestemmingsreserve kwaliteit is ontstaan door de baten uit het Herfstakkoord van 2013 die nog niet zijn ingezet in 2013 plus de voormalige reserve voortgangsimpuls. Deze reserve wordt ingezet om de onderwijskwaliteit te verbeteren.	Moet worden aangevraagd bij CvB en worden goedgekeurd door CvB	2.453.698
- Bestemmingsreserve werkdrukmiddelen	Verkregen subsidie werkdrukvermindering vanaf augustus 2018 wat beschikbaar moeten blijven om de werkdruk op scholen te verminderen.	Moet worden aangevraagd bij CvB en worden goedgekeurd door CvB	45.182

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2018 wordt bepaald. De berekening is als volgt:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2018 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,10%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,10% is.

Pensioenvoorziening

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling is volgens de CAO PO aangesloten bij het ABP Pensioenfonds. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2018 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkinggraad van het ABP was per 31-12-2018 97,00%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Voorziening Onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2018 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO paragraaf 4, alinea 451.

Het is voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsband gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Onder deze post vallen de vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies worden als schuld gepresenteerd onder vooruitontvangen investeringssubsidies en vallen vrij tegen de afschrijvingslasten van de hiermee geïnvesteerde activa.

Leasing

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Dit betreffen schulden met een op de balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarderingsdoeleinden.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

BALANS PER 31 DECEMBER 2018, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2017

(na verwerking resultaatbestemming)

		<u>31-12-2018</u>		<u>31-12-2017</u>	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	5.049.271		5.075.494	
1.1.3	Financiële vaste activa	132.358		68.455	
	<i>Totaal vaste activa</i>		<u>5.181.629</u>		<u>5.143.949</u>
1.2	Viottende activa				
1.2.2	Vorderingen	1.844.919		1.709.967	
1.2.4	Liquide middelen	12.117.088		14.371.121	
	<i>Totaal viottende activa</i>		<u>13.962.007</u>		<u>16.081.088</u>
	TOTAAL ACTIVA		<u>19.143.636</u>		<u>21.225.037</u>
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	10.984.736		12.758.769	
2.2	Voorzieningen	3.342.584		3.709.970	
2.3	Langlopende schulden	109.316		96.521	
2.4	Kortlopende schulden	4.707.000		4.659.777	
	TOTAAL PASSIVA		<u>19.143.636</u>		<u>21.225.037</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018, VERGELIJKENDE CIJFERS 2017

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	38.240.621		35.438.771		36.437.892	
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.213.219		869.634		892.374	
3.5 Overige baten	<u>1.094.766</u>		<u>664.937</u>		<u>916.708</u>	
Totaal baten		40.548.606		36.973.342		38.246.974
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	35.347.288		32.990.724		32.384.156	
4.2 Afschrijvingen	1.010.301		1.038.999		915.261	
4.3 Huisvestingslasten	3.314.159		2.687.855		2.970.140	
4.4 Overige lasten	<u>2.651.962</u>		<u>2.477.400</u>		<u>2.593.170</u>	
Totaal lasten		42.323.710		39.194.978		38.862.727
Saldo baten en lasten *		<u>-1.775.104</u>		<u>-2.221.636</u>		<u>-615.753</u>
6.1 Financiële baten	<u>1.070</u>		<u>35.000</u>		<u>7.724</u>	
Saldo financiële baten en lasten		1.070		35.000		7.724
Resultaat *		<u>-1.774.034</u>		<u>-2.186.636</u>		<u>-608.029</u>
Nettoresultaat *		<u><u>-1.774.034</u></u>		<u><u>-2.186.636</u></u>		<u><u>-608.029</u></u>

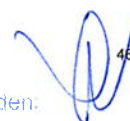
*(- is negatief)

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

KASSTROOMOVERZICHT 2018, VERGELIJKENDE CIJFERS 2017

Ref.	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
		-1.775.104		-610.608
Saldo baten en lasten				
Aanpassingen voor:				
	4.2	1.008.280		915.261
	2.2	-367.386		411.972
- Afschrijvingen				
- Mutaties voorzieningen				
Veranderingen in vlottende middelen:				
	1.2.2	-134.952		-30.789
	2.4	47.223		-1.152.035
- Vorderingen				
- Kortlopende schulden				
		553.165		144.409
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
	6.1.1	1.070		7.724
	6.2.1	-		-5.145
Ontvangen interest				
Betaalde interest				
		1.070		2.579
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten				
		-1.220.870		-463.620
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
	1.1.2	-982.058		-1.077.522
	1.1.3	-51.722		-
Investerings in materiële vaste activa				
Langlopende vordering				
	1.1.3	-12.181		-26.390
Overige investeringen in financiële vaste activa				
		-1.045.961		-1.103.912
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten				
		-1.045.961		-1.103.912
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
	2.3	27.162		-
Nieuw opgenomen leningen				
	2.3	-14.367		-27.162
Aflossing langlopende schulden				
		12.795		-27.162
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten				
		12.795		-27.162
Kasstroom uit overige balansmutaties				
	1.2.4	-2.254.033		-1.594.694
Mutatie liquide middelen				
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
		2018		2017
	€	€	€	€
		14.371.121		15.965.815
Stand liquide middelen per 1-1				
		-2.254.033		-1.594.694
Mutatie boekjaar liquide middelen				
		12.117.088		14.371.121
Stand liquide middelen per 31-12				

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2	Materiële vaste activa	Aanschaf-	Afschrij-	Boek-	Investe-	Desinves-	Afschrij-	Afschrij-	Aanschaf-	Afschrij-	Boek-
		prijs	vingen	waarde	ringen	teringen	vingen	vingen des-	prijs	vingen	waarde
		1-1-2018	1-1-2018	1-1-2018	2018	2018	2018	2018	31-12-2018	31-12-2018	31-12-2018
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1	Gebouwen	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	8.606.338	4.271.243	4.335.095	752.146	385.492	794.051	369.730	8.972.993	4.685.564	4.277.429
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	2.490.723	1.750.326	740.397	229.912	360.487	195.591	357.611	2.360.147	1.588.306	771.841
	Totaal Materiële vaste activa	11.097.062	6.021.569	5.075.493	982.058	745.979	989.642	727.341	11.333.141	6.283.870	5.049.271

Schoolgebouwen

De door de stichting beheerde schoolgebouwen zijn economisch wel, doch juridisch geen eigendom van de stichting.

Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.

Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

1.1.3 Financiële vaste activa

1.1.3	Financiële vaste activa	Boek-	Investe-	Desinves-	Waarde-	Resultaat	Boek-
		waarde	ringen	teringen	verandering	2018	waarde
		1-1-2018	2018	2018	2018	2018	31-12-2018
		€	€	€	€	€	€
1.1.3.4	UWV transitievergoeding	-	51.722	-	-	-	51.722
1.1.3.8	Waarborgsommen	68.455	53.850	-	41.669	-	80.636
	Totaal Financiële vaste activa	68.455	105.572	-	41.669	-	132.358

Waarborgsommen

Betreft de borg van tablets, wat is betaald aan Stichting Snappet. Dit bedrag wordt in 3 jaar afgewaardeerd.

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

1.2.2	Vorderingen	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
1.2.2.1	Debiteuren	90.277	-	36.244	-
1.2.2.2	OCW	1.632.238	-	1.609.923	-
1.2.2.6	Bedrijfsfitness	2.018	-	470	-
1.2.2.10	Overige vorderingen	25.888	-	30.415	-
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		<i>1.750.421</i>		<i>1.677.052</i>
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	93.427	-	27.257	-
1.2.2.14	Te ontvangen interest	1.070	-	5.657	-
	<i>Overlopende activa</i>		<i>94.497</i>		<i>32.914</i>
	Totaal Vorderingen		1.844.918		1.709.966

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.2.2.2 OCW

1.2.2.2	OCW	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
1.2.2.2.1	Personeel	1.632.238	-	1.705.730	-
1.2.2.2.2	Uitkeringen ziekte/wa	-	-	-95.807	-
	Totaal OCW		1.632.238		1.609.923

1.2.2.10 Overige vorderingen

1.2.2.10	Overige vorderingen	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
1.2.2.10.2	Huur en medegebruik	-	-	7.583	-
1.2.2.10.7	Overige vorderingen	25.888	-	22.832	-
	Totaal Overige vorderingen		25.888		30.415

1.2.4 Liquide middelen

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	4.206	-	3.044	-
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	12.112.882	-	14.368.077	-
	Totaal Liquide middelen		12.117.088		14.371.121

Fluitt Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
2.1.1 Eigen vermogen	12.758.769	-1.774.033	-	10.984.736
Totaal Eigen vermogen	12.758.769	-1.774.033	-	10.984.736

2.1.1 Groepsvermogen	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
2.1.1.1 Algemene reserve	9.231.332	-1.867.985	-	7.363.347
2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	3.527.437	93.952	-	3.621.390
Totaal Groepsvermogen	12.758.769	-1.774.033	-	10.984.737

2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
2.1.1.2.1 Bestemmingsreserve passend onderwijs	1.073.739	48.770	-	1.122.509
2.1.1.2.4 Reserve kwaliteit	2.453.698	-	-	2.453.698
2.1.1.2.8 Bestemmingsreserve werkdrukmiddelen	-	45.182	-	45.182
Totaal bestemmingsreserves publiek	3.527.437	93.952	-	3.621.389

2.2 Voorzieningen	Stand per 01-01-2018	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Vrijval 2018	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2018	Bedrag < 1 jaar	Bedrag > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personele voorzieningen	544.505	42.012	122.934	-	-	463.582	113.053	350.529
2.2.3 Voorzieningen voor groot onderhoud	3.165.465	1.055.484	1.341.947	-	-	2.879.002	1.535.603	1.343.399
Totaal Voorzieningen	3.709.970	1.097.496	1.464.881	-	-	3.342.584	1.648.656	1.693.928

* bij netto contante waarde

2.2.1 Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2018	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Vrijval 2018	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2018	Bedrag < 1 jaar	Bedrag > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4 Jubileum-voorziening	408.959	42.012	55.805	-	-	395.166	44.637	350.529
2.2.1.7 Voorziening uitkeringskosten	135.545	-	67.129	-	-	68.416	68.416	-
Totaal personele voorzieningen	544.504	42.012	122.934	-	-	463.582	113.053	350.529

* bij netto contante waarde

2.3 Langlopende schulden	Stand per 01-01-2018	Aangelegene lening in 2018	Aflossing in 2018	Stand per 31-12-2018	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente percentage
	€	€	€	€	€	€	
2.3.7 Vooruitontvangen investeringsubsidies	96.521	27.162	14.367	109.316	109.316	-	nihil
Totaal Langlopende schulden	96.521	27.162	14.367	109.316	109.316	-	

Vooruitontvangen investeringsubsidies

Ontvangen bedrag in 2016 betreft subsidie 1e inrichting ontvangen van de gemeente Eindhoven. Aflossing betreft gemaakte kosten ten laste van de subsidie 1e inrichting.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
2.4.6	Schulden aan gemeenten en GR's	43.349		241.652	
2.4.8	Crediteuren	653.490		597.383	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.284.953		1.155.886	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	366.535		343.960	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.199.024		1.140.801	
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		<u>3.547.351</u>		<u>3.479.682</u>
2.4.15	Vooruit ontvangen investeringssubsidies	-		27.162	
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	-		1.662	
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	1.029.869		953.452	
2.4.19	Overige overlopende passiva	129.780		197.819	
	<i>Overlopende passiva</i>		<u>1.159.649</u>		<u>1.180.095</u>
	Totaal Kortlopende schulden		<u>4.707.000</u>		<u>4.659.777</u>

2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
2.4.9.1	Loonheffing	1.180.441		1.082.746	
2.4.9.3	Premies sociale verzekeringen	104.512		73.140	
	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen		<u>1.284.953</u>		<u>1.155.886</u>

2.4.19	Overige overlopende passiva	31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
2.4.19.4	Vooruitontvangen ouderbijdrage	129.780		197.819	
	Totaal Schulden aan gemeenten en GR's		<u>129.780</u>		<u>197.819</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoelenden:

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2018		Begroot 2018		2017	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	33.531.605		31.269.887		32.076.728	
	Totaal Rijksbijdrage OCW		33.531.605		31.269.887		32.076.728
3.1.2.1.3	Niet-geoormerkte subsidies OCW	2.218.178		1.864.997		1.914.879	
	Totaal overige subsidies OCW		2.218.178		1.864.997		1.914.879
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		2.490.838		2.303.887		2.446.285
	Totaal Rijksbijdragen		38.240.621		35.438.771		36.437.892

3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies*	2018		Begroot 2018		2017	
		€	€	€	€	€	€
		1.213.219		869.634		892.374	
	Totaal Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		1.213.219		869.634		892.374
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		1.213.219		869.634		892.374

*Specificatie:

LOGO 3000	-	-	98.997
Vergoeding SPIL	200.000	200.000	200.000
Gymzaalvergoeding	52.036	53.060	50.382
Schakelklas	343.296	174.231	170.370
VVE	286.192	300.000	304.080
Wetenschap en techniek	40.117	60.000	9.026
Bewegingsonderwijs	6.233	-	-
Afrekening huren SPIL	195.833	-	-
1e inrichting	37.287	13.582	27.162
Overig	52.226	68.761	32.357
	<u>1.213.219</u>	<u>869.634</u>	<u>892.374</u>

3.5 Overige baten

3.5.1	Verhuur	2018		Begroot 2018		2017	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	331.934		312.700		341.782	
3.5.5	Ouderbijdragen	394.188		288.541		360.036	
3.5.6.2	Overige	368.644		63.696		214.890	
	Totaal overige baten		1.094.766		664.937		916.708
	Totaal baten		40.548.606		36.973.342		38.246.974

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoelzinden:

4 Lasten

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.1 Personeelslasten						
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	25.926.041		30.606.818		24.132.593	
4.1.1.2.1 Sociale lasten	3.186.909		-		2.878.734	
4.1.1.2.2 Premies Participatiefonds	1.114.204		-		805.811	
4.1.1.2.3 Premies Vervangingsfonds	44.310		-		41.418	
4.1.1.3 Pensioenpremies	3.171.383		-		3.013.312	
Totaal lonen en salarissen		33.442.847		30.606.818		30.871.868
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	42.012		20.000		163.799	
4.1.2.3 Overig*	3.720.631		3.570.906		3.023.348	
Totaal overige personele lasten		3.762.643		3.590.906		3.187.147
4.1.3.2 Uitkeringen van het Vervangingsfonds	1.349.034		1.200.000		1.275.899	
4.1.3.3 Overige uitkeringen	509.168		7.000		398.960	
Af: Uitkeringen		1.858.202		1.207.000		1.674.859
Totaal personele lasten		35.347.288		32.990.724		32.384.156
<i>*Specificatie overig:</i>						
Naschooling	624.698		577.394		478.034	
Bedrijfsgezondheidszorg	79.664		120.000		131.465	
Kosten uitbesteding	1.727.434		1.904.000		1.369.925	
Kosten ten laste van vergoeding SWV	624.567		-		723.691	
Overig	664.268		969.512		320.233	
	3.720.631		3.570.906		3.023.348	

Gemiddeld aantal werknemers (personen)

Het gemiddeld aantal fte's bedraagt 502,8 in 2018 (2017: 485,6). Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 653 in 2018 (2017: 634). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2018	2017
Bestuur / Management	25	24
Personeel primair proces	525	518
Ondersteunend personeel	103	92
Totaal gemiddeld aantal werknemers	653	634

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	794.051		817.458		689.953	
4.2.2.3 Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	195.591		221.541		205.448	
Boekverlies	20.659		-		19.860	
Totaal afschrijvingen		1.010.301		1.038.999		915.261

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	97.093		70.000		85.615	
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	342.048		201.200		236.856	
4.3.4 Energie en water	648.179		487.135		399.022	
4.3.5 Schoonmaakkosten	877.204		804.800		866.227	
4.3.6 Heffingen	40.406		37.170		42.152	
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	1.055.484		859.650		1.058.819	
4.3.8.1 Tuinonderhoud	52.013		37.100		43.835	
4.3.8.2 Bewaking/beveiliging	45.770		32.800		34.712	
4.3.8.3 Overige huisvestingslasten	155.962		158.000		202.902	
Totaal huisvestingslasten		3.314.159		2.687.855		2.970.140

Flynth Audit B.V.
Gezien als staat wa
verklaring d.v.

19 JUN 2019

4.4	Overige lasten	2018		Begroot 2018		2017	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer	329.285		356.782		336.923	
4.4.1.2	Reis- en verblijfkosten	17.439		8.950		14.191	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	41.401		49.675		52.606	
	Totaal administratie- en beheerslasten		388.125		415.407		403.720
4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.335.212		1.199.605		1.273.159	
4.4.2.2	Bibliotheek/mediatheek	2.079		400		2.658	
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		1.337.291		1.200.005		1.275.817
4.4.4.1	Wervingskosten	54.858		44.900		12.948	
4.4.4.2	Representatiekosten	744		1.500		1.749	
4.4.4.3	Huishoudelijke kosten	61.746		45.750		58.225	
4.4.4.5	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	24.396		30.950		44.003	
4.4.4.7	Contributies	29.473		35.000		30.399	
4.4.4.8	Abonnementen	31.474		18.600		25.377	
4.4.4.9	Medezeggenschapsraad	16.838		25.158		13.325	
4.4.4.10	Verzekeringen	16.878		16.700		16.094	
4.4.4.11	Overige	406.536		416.880		466.782	
4.4.4.12	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	210.124		163.150		177.058	
4.4.4.13	Toetsen en testen	21.465		17.900		20.329	
4.4.4.14	Culturele vorming	52.014		45.500		47.344	
	Totaal overige		926.546		861.988		913.633
	Totaal overige lasten		2.651.962		2.477.400		2.593.170

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	20.170		28.000		20.174
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		8.506
			20.170	28.000		28.680

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Totaal Lasten	42.323.710	39.194.978	38.862.727
Saldo baten en lasten *	-1.775.104	-2.221.636	-615.753

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2018		Begroot 2018		2017	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.070		35.000		7.724	
	Totaal financiële baten		1.070		35.000		7.724
	Saldo financiële baten en lasten		1.070		35.000		7.724
	Nettoresultaat *		-1.774.034		-2.186.636		-608.029

*- is negatief

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

(Voorstel) Bestemming van het resultaat

		Resultaat 2018		
		€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			-1.867.985
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
2.1.2.1	Bestemmingsreserve passend onderwijs	48.770		
2.1.2.8	Bestemmingsreserve werkdrukmiddelen	45.182		
2.1.2	Totaal bestemmingsreserves publiek		93.952	
	<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			93.952
	Totaal resultaat			<u><u>-1.774.033</u></u>

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Naam	Statutaire zetel	Code activiteiten	Consolidatie ja/nee
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Eindhoven e.o.	Eindhoven	4	nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

De aard van de verbondenheid tussen de verbonden partijen is:

Het samenwerkingsverband levert een bijdrage aan de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen op onderdelen die voortvloeien uit haar wettelijke taken op onderwerpen die vanuit vraagsturing door de besturen worden aangegeven.

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Eindhoven e.o. streeft er naar door een goede samenwerking tussen regulier en speciaal basisonderwijs zoveel mogelijk kinderen zo dicht mogelijk bij huis passend onderwijs te bieden. Het samenwerkingsverband is er van doordrongen dat er voor een aantal kinderen een speciale orthopedagogische of orthodidactische omgeving nodig is om hun mogelijkheden optimaal te benutten. Er zal altijd speciaal basisonderwijs (SBO) nodig zijn; wel zijn we er van overtuigd dat dit voor minder kinderen kan gelden dan er nu in het speciaal basisonderwijs zitten en dat in de uitwerking variaties mogelijk zijn.

Naam	Statutaire zetel	Code activiteiten	Consolidatie ja/nee
Stichting Playing for Succes	Eindhoven	4	nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

SALTO neemt ook deel in de in 2009 opgerichte Stichting Playing for Succes Eindhoven, statutair gevestigd in Eindhoven. Het doel van de stichting is het creëren en (doen) uitvoeren van een leercentrum met het doel het verbeteren van de (start)kwalificaties voor kinderen en jongeren in de regio Eindhoven in een buitenschoolse leeromgeving, hetgeen getracht wordt te realiseren op basis van een samenwerking tussen partners in onderwijs, betaald voetbal en welzijn.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-B Uitgebreid gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m		Stand 1-1-2018	Ontvangen in		Lasten in	Vrijval niet besteed in 2018	Stand ultimo 2018	Prestatie afgerond Ja / Nee
	Kenmerk	Datum		2017	2017		2018	2018				
			€	€	€	€	€	€	€	€	€	
Learenbeurs	77665-1	30-08-2016	11.782	11.782	4.909	6.873	-	-	-	-	6.873	Nee
Learenbeurs	852919-01	21-09-2017	12.093	12.093	5.039	7.054	-	7.054	-	-	-	Ja
Learenbeurs	852936-01	21-09-2017	12.093	12.093	5.039	7.054	-	7.054	-	-	-	Ja
Learenbeurs	852931-01	21-09-2017	2.419	2.419	1.008	1.411	-	1.411	-	-	-	Ja
Learenbeurs	853579-01	21-09-2017	12.093	12.093	5.039	7.054	-	7.054	-	-	-	Ja
Learenbeurs	853572-01	21-09-2017	24.186	24.186	10.078	14.108	-	14.108	-	-	-	Ja
Learenbeurs	853987-01	21-09-2017	12.093	12.093	5.039	7.054	-	7.054	-	-	-	Ja
Learenbeurs	855317-01	23-10-2017	12.093	12.093	-	12.093	-	7.054	-	-	5.039	Nee
Learenbeurs	862497-01	20-12-2017	12.093	12.093	5.039	7.054	-	7.054	-	-	-	Ja
Learenbeurs	928705-01	21-09-2018	12.093	-	-	-	12.093	5.039	7.054	7.054	7.054	Nee
Learenbeurs	928513-01	21-09-2018	5.442	-	-	-	5.442	2.268	3.174	3.174	3.174	Nee
Learenbeurs	929172-01	21-09-2018	12.093	-	-	-	12.093	5.039	7.054	7.054	7.054	Nee
Learenbeurs	928967-01	21-09-2018	12.093	-	-	-	12.093	5.039	7.054	7.054	7.054	Nee
Learenbeurs	929021-01	21-09-2018	12.093	-	-	-	12.093	5.039	7.054	7.054	7.054	Nee
Learenbeurs	928944-01	21-09-2018	12.093	-	-	-	12.093	5.039	7.054	7.054	7.054	Nee
Totaal			176.852	110.945	41.190	69.755	65.907	85.306	38.444	50.356		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2018

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m		Stand 1-1-2018	Ontvangen in		Te verrekenen ultimo 2018
	Kenmerk	Datum		2017	2017		2018	2018	
			€	€	€	€	€	€	€
NVT			-	-	-	-	-	-	-
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m		Stand 1-1-2018	Ontvangen in		Stand ultimo 2018	Saldo nog te besteden ultimo 2018
	Kenmerk	Datum		2017	2017		2018	2018		
			€	€	€	€	€	€	€	
NVT			-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal			-	-	-	-	-	-	-	-

WNT-VERANTWOORDING 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2018
Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	11
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 146.000

Afwijkende bezoldiging

Er is wel een afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2018.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Toelichting op WNT

De overschrijding van de maximale bezoldiging is toegestaan, als gevolg van toerekening van een in het verantwoordingsjaar ontvangen nabetaling aan het eerdere kalenderjaar waarop deze betrekking heeft (artikel 3, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling WNT).

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.500 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.500 of minder.

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

WNT-VERANTWOORDING 2018

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris

Dienstbetrekking	Ja
Aanhef	Mevrouw
Voorletters	A.L.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Bus

Functievervulling in verslagjaar (2018)

Functie(s)	Voorzitter CvB
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	Nee

Bezoldiging in verslagjaar (2018)

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	130.824
Beloningen betaalbaar op termijn	17.956
Subtotaal bezoldiging	148.780
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	148.780
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	148.780
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	146.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Toepassing overgangsrecht (artikel 7.3 WNT).

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring r.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Gegevens in vorig verslagjaar (2017)

Dienstbetrekking	Ja
Functie(s)	Voorzitter CvB
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	130.749
Beloningen betaalbaar op termijn	16.877
Totale bezoldiging	147.626
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	141.000

Gegevens overschrijding / onverschuldigde betaling door cumulatie van (leidinggevende topfunctionaris)

Sprake van overschrijding individueel bezoldigingsmaximum	Ja
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	De overschrijding van de maximale bezoldiging is toegestaan, als gevolg van toerekening van een in het verantwoordingsjaar ontvangen nabetaling aan het eerdere kalenderjaar waarop deze betrekking heeft (artikel 3, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling WNT).

Toelichting

Bovenstaande leidinggevende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2018 ontvangen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

WNT-VERANTWOORDING 2018

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichthouder				
Aanhef	Mevrouw	De heer	De heer	De heer
Voorletters	M.M.J.P.	W.	R.P.J.	E.W.
Tussenvoegsel	van			
Achternaam	Roosmalen	Peeters	Disseldorp	Leenes

Functievervulling in verslagjaar (2018)

Functie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2018)

Bezoldiging	6.900	3.450	3.450	3.450
Subtotaal bezoldiging	6.900	3.450	3.450	3.450
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Totale bezoldiging	6.900	3.450	3.450	3.450
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT	NVT
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT	NVT	NVT

Gegevens in vorig verslagjaar (2017)

Functie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-04
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging in	6.900	3.450	3.450	2.588
Totale bezoldiging	6.900	3.450	3.450	2.588
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.150	14.100	14.100	10.623

Bovenstaande toezichthoudende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2018 ontvangen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN ACTIVA

Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijvende rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Leverancier	Omschrijving	Periode van t/m		Loop- tijd	Bedrag per maand
					Mndn	€
1	Colliers International	Huisvesting pand Odysseuslaan	1-1-2019	31-12-2023	60	6.009
2	Canon	Kopieerapparatuur	22-10-2015	21-10-2019	60	5.415

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrèkking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

63

ONDERTEKENING

Eindhoven, 19 juni 2019

SALTO

College van Bestuur:
mevrouw drs. A.L. Bus

Raad van Toezicht:
M.M.J.P. van Roosmalen

R.P.J. van Disseldorp

W. Peters

E.W. Leenes

SALTO
Statutaire adres
Statutaire vestigingsplaats

Odysseuslaan 2, 5631JM Eindhoven
Eindhoven

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

19 JUN 2019

betrokking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

64

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht van Stichting voor Algemeen Toegankelijk Onderwijs Eindhoven e.o.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting voor Algemeen Toegankelijk Onderwijs Eindhoven e.o. te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Algemeen Toegankelijk Onderwijs Eindhoven e.o. op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Algemeen Toegankelijk Onderwijs Eindhoven e.o., zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 19 juni 2019
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. J.W.M. Verhagen RA CISA